

# ZSELICI LÁMPÁSOK VIDÉKFEJLESZTÉSI EGYESÜLET

## LEADER HELYI FEJLESZTÉSI STRATÉGIA 2014-2020

„Falvaink otthonaink, gondolkodjunk közösen”

2016. április



Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap:  
a vidéki területekbe beruházó Európa

**SZÉCHENYI** 2020



MAGYARORSZÁG  
KORMÁNYA

**Európai Unió**  
Európai Strukturális  
és Beruházási Alapok



**BEFEKTETÉS A JÖVŐBE**

## Tartalom

Vezetői összefoglaló.....	3
1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz .....	4
2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata .....	5
3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása.....	6
4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése.....	7
4.1 Helyzetfeltárás.....	7
A térség általános jellemzői.....	7
Környezeti állapot .....	8
Demográfia.....	10
Gazdasági környezet.....	11
Társadalmi környezet: .....	13
4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések .....	14
4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások .....	16
4.4 SWOT.....	16
4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása .....	18
5. Horizontális célok.....	18
5.1 Esélyegyenlőség.....	18
5.2 Környezeti fenntarthatóság.....	19
6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása.....	19
7. A stratégia beavatkozási logikája .....	20
7.1 A stratégia jövőképe.....	20
Falvakban élők elvándorlásának csökkentése és a helyi vállalkozások versenyképességének növelése, a munkahelyek megtartásával és környezettudatos gondolkodással. ....	20
7.2 A stratégia célhierarchiája.....	20
8. Cselekvési terv .....	21
8.1 Az intézkedések leírása .....	21
8.2 Együttműködések.....	30
8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei.....	30
8.4. Kommunikációs terv .....	35
8.5. Monitoring és értékelési terv.....	35
9. Indikatív pénzügyi terv.....	36
Kiegészítő információk .....	37
Mellékletek.....	37

## Vezetői összefoglaló

A Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület 2007-ben alakult, azóta látja el Kaposvár környéke LEADER Helyi Akciócsoportjának feladatát. 2007-2013-as ciklusban több mint 2 milliárd forintnyi fejlesztési forrást osztottunk ki a pályázók között. A 2014-2020-as időszakra 505 millió Ft fejlesztési forrás az előirányzat, ezzel az összeggel terveztük a stratégiát.

A tervezés folyamán több fórumot tartottunk a HACS területén és e-mailen keresztül is megkerestük a tagokat a stratégia aktuális állapotának véleményezésével.

A Beérkezett vélemények és a több mint 200 db projekt adatlap alapján a következő célok és intézkedések kerültek meghatározásra:

### Jövőkép

Falvakban élők elvándorlásának csökkentése és a helyi vállalkozások versenyképességének növelése, a munkahelyek megtartásával és környezettudatos gondolkodással.

Átfogó cél(ok)	
1.	Helyi vállalkozók, termelők fejlődésének elősegítése
2.	Települések vonzóbbá tétele

Ssz.	Specifikus célok	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek
1.	Vállalkozások, termelők környezettudatos fejlesztése	Megújuló energiaforrások használata	5
2.	Munkahely megtartás és teremtés	Új munkahelyek száma	5
3.	Közbiztonság javítása	Térfigyelő rendszer kiépítése	3
4.	Civil szervezetek működésének elősegítése	Eszközbeszerezés	10
5.	Helyi turizmus szinten tartása, növelése	Szolgáltatások fejlesztése	5
6.	Településen élők életszínvonalának javítása	Településkép fejlesztés	10
7.	Kulturális és szórakoztató események a településen élők életszínvonalának fellendítése érdekében	Rendezvények tartása	35

	Intézkedések (beavatkozási területek)	Melyik specifikus cél(ok)hoz járul hozzá <sup>1</sup>						
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Kulturális és szórakoztató rendezvények szervezése							X
2.	Helyi vállalkozások, őstermelők fejlesztésének elősegítése	X	X	X		X		
3.	Civil szervezetek szakmai fejlődésének elősegítése				X			
4.	Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésének elősegítése	X	X	X		X		
5.	Falvak népességmegtartó erejének támogatása			X		X	X	
6.	Kisváros élhetőbbé tétele			X		X	X	

7.	VP 19.3 Térségek közötti és nemzetközi együttműködések kialakítását és az együttműködés keretében közös projektek megvalósítását	X			X	X	X	X
8.	EFOP 1.7 Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése			X			X	

Az Egyesület munkaszervezeti feladatit saját munkaszervezettel látja el, ami 1 fő munkaszervezet vezetőből és 3 fő vidékfejlesztési referensből áll.

## 1. A Helyi Fejlesztési Stratégia hozzájárulása az EU2020 és a Vidékfejlesztési Program céljaihoz

A Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület stratégiája az elfogadott Vidékfejlesztési Programhoz-céljaihoz több szálon is kapcsolódik:

- **19.1. alintézkedés: a helyi partnerségek felkészülését, a HFS tervezését,**
- **19.2. alintézkedés: jó minőségű helyi fejlesztési stratégiák megvalósítását,**
- **19.3. alintézkedés: a térségek közötti és nemzetközi együttműködések kialakítását és az együttműködés keretében közös projektek megvalósítását,**
- **19.4. alintézkedés: a HACs-ok társadalom- és gazdaságszervező, mobilizáló tevékenységét és a működésük költségeit**

EFOP és VP Az EFOP és a VP azon tevékenységek területén kapcsolódik egymáshoz, melyek elsősorban a leghátrányosabb helyzetű (LHH) járások és települések – amelyek szinte kivétel nélkül vidékies kistérségek – fejlesztését szolgálják. Az EFOP eszközei elsősorban a humán közszolgáltatások infrastruktúrájának (ERFA) és szakmaiságának (ESZA) megerősítésével törekszenek a társadalmi hátrányok kiegyenlítésének célját elérni – pl. a korai iskolaelhagyás csökkentése, egészségi állapot javítása, szegénység csökkentése. Az EFOP az ERFA forrásokkal első sorban a közszolgáltató infrastruktúra- hálózat fejlesztésében (kórházak, rendelők, iskolák, szociális intézmények), valamint az ESZA forrásokkal a ezen feladatokat ellátó szakemberek szakmai és módszertani fejlesztését szolgálj. Emellett a VP eszközei a vidéki népesség számára ezen szolgáltatásokhoz való nem intézményi lokális hozzáférést, pl kitelepülő szűrések, mérések, fejlesztések számára befogadó infrastruktúra (7.2, 7.4), valamint ezek eredményes működésének kiegészítését (7.4 – szolgáltatások) tudják kiszolgálni.

Ezek közül egyik jelentős feladat pl. a szociális foglalkoztatás eszközállományának (VP) és speciális szociális mentorainak (EFOP) együttműködése. A LEADER eszközzel pedig még inkább helyi specifikus megoldások is megvalósíthatók, akár egyes EFOP-műveletek kiegészítéseként is.

A Partnerségi Megállapodás is több helyen említi a LEADER Helyi Akciócsoportokat, hogy a 2007-2013-as időszakban működők lehetnek a bázisa a 2014-2020-as időszak HACS szervezeteinek.

## **2. A stratégia elkészítésének módja, az érintettek bevonásának folyamata**

A Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület a Helyi Fejlesztési Stratégia összeállítása során a központi útmutatásoknak megfelelően teljes nyilvánosságot biztosított. A HACS a honlapján ([www.zselicilampasok.hu](http://www.zselicilampasok.hu)) tájékoztatta a lakosságot a felülvizsgálatról, a konzultációs lehetőségekről és a projektötletek beadásáról. A felülvizsgálat kapcsán több fórum megtartására került sor, melyekre mind az önkormányzatok mind pedig a civil és gazdasági szektor képviselői is érdeklődést mutattak. A résztvevők aktívak voltak, az előző HVS intézkedései mellett új ötletek fogalmazódtak meg. A felhívásokra önkormányzatoktól, civil szervezetektől, vállalkozóktól kaptunk projektötleteket, melyek alapját képezték a LEADER tervezésnek. Az e-mailben kiküldött tájékoztató mellé projektadatlapokat is csatoltunk, és a visszaküldött ötletek kiindulási alapot szolgáltatnak a tervezésben.

Fórum – 2015. szeptember 30. 10 óra: A fórumon 29-en vettek részt, az önkormányzat, civil és üzleti szféra képviselői. A fórumon a munkaszervezet vezető röviden tájékoztatta a résztvevőket az elmúlt ciklus főbb eredményeiről, majd rátért a jövőbeli lehetőségekre. Közel 200 db ötlet érkezett be, ám ezeknek többsége más pályázati kiírásokban valósulhat meg. Tájékoztatta ezekről a lehetőségekről a résztvevőket, valamint azt is elmondta, hogy olyan ötletek kellenek, amelyek vagy kiegészítik a más forrásból megvalósuló pályázatokat, vagy olyan ötletek, amelyek sehol sem szerepelnek.

A 2015. október 05.-én tartott fórum témája szintén ugyanez volt.

Folyamatosan tartunk konzultációt a stratégiával kapcsolatban a tagokkal és a térségben élőkkel. Elektronikus úton a stratégia aktuális állapotáról véleményeket kértünk a tagságtól.

### 3. A Helyi Fejlesztési Stratégia által lefedett terület és lakosság meghatározása

A Zselici Lámpások Helyi Vidékfejlesztési Közösséghez csatlakozott 44 település a Dél-Dunántúli régióban, Somogy megyében, a Zselicben, jórészt Kaposvár vonzáskörzetében a 61-es és 67-es főközlekedési utak találkozásánál, a Nagykanizsa-Dunaföldvár (61-es) főközlekedési úttól déli, a Balatonlelle-Szigetvár főközlekedési úttól keleti és nyugati irányban helyezkedik el. Északról a Somogyi dombság, délről és nyugatról Belső-Somogy, míg keletről a Kapos-völgye határolja. Húsz település a kadarkúti, huszonnégy a kaposvári statisztikai kistérséghez tartozik. Települései közül 30 település a társadalmi, gazdasági szempontból leghátrányosabb helyzetű települések közé tartozik (Bárdudvarnok, Baté, Büssü, Cserénfa, Csököly, Fonó, Gálosfa, Gige, Gölle, Hajmás, Hedrehely, Hencse, Jákó, Kadarkút, Kaposfő, Kaposhomok, Kaposkeresztúr, Kercseliget, Kisasszond, Kisgyalán, Kiskorpád, Kőkút, Mike, Nagyberki, Patca, Rinyakovácsi, Simonfa, Szabadi, Szilvásszentmárton, Visnye, Zselickisfalud).

A fejlesztési területen élők száma: 27. 985 fő.

A zselici térség településszerkezetében meghatározó szereppel bírnak az aprófalvak, s magas a külterületek aránya. A térség alapvetően rurális jellegű. A Helyzetfelmérés adataiból is látszik, hogy döntően előregedő, kis lélekszámú községekről van szó, melyek képtelenek lakosságuk önálló megtartására és igényeik kielégítésére. A népesedési mutatók csökkenő születésszámot mutatnak. A közlekedésre a fejletlenség a jellemző. A mezőgazdaság problematikus pontja a feldolgozóipar. A megtermelt javak feldolgozatlanul, hozzáadott érték nélkül hagyják el a Zselicet. Az erdőgazdálkodás korábban a foglalkoztatás egyik főszereplője volt az erdei településeken, ezt a szerepet részben elvesztette. A településcsoport kedvező táji-természeti adottságokkal bír. A turizmus, mint vidékfejlesztő sikerágazat a Zselicben is fellelhető, a turizmus gazdasági jelentősége a zselici falvakban is érezteti hatását. Jól mutatja mindezt a szálláshelyek körének bővülése, a kapcsolódó szolgáltatások minőségének javulása, de számuk az

igényekhez és a lehetőségekhez képest nagyon alacsony. Évtizedek óta a zselici kistérség idegenforgalmának alapja a vadásztatás volt, a vadászat infrastruktúrája fejlett. Jelentős alappillére a turizmusnak. A kilótt vadak elszállítása helyett célszerűbb lenne helyi feldolgozó kapacitásokat kiépíteni, s feldolgozott formában továbbszállítani.

A célok eléréséhez vezető utat legtöbbször kövek keresztezik, melyből közös összefogással utak és lépcsők épülnek. A siker az összefogásban, a tenni akarásban, a szakmaiságban, a külső erők segítségével, az egymásra épülő rendszerszemléletben, a jövőkép tudatosításában és az elkötelezett, felelős emberek kitartásában rejlik. A fentieknek köszönhetően öntudatra ébredt a Zselic. Felismerte, hogy a falusi élet élhető is lehet, ha az ott élők a motiváló célokat felismerik és összefogva tesznek is érte.

## **4. Az akcióterület fejlesztési szükségleteinek és lehetőségeinek elemzése**

### **4.1 Helyzetfeltárás**

#### **A térség általános jellemzői**

A Zselici Lámpások Helyi Vidékfejlesztési Közösséghez csatlakozott 44 település a Dél-Dunántúli régióban, Somogy megyében, a Zselicben, jórészt Kaposvár vonzáskörzetében a 61-es és 67-es főközlekedési utak találkozásánál, a Nagykanizsa-Dunaföldvár (61-es) főközlekedési úttól déli, a Balatonlelle-Szigetvár főközlekedési úttól keleti és nyugati irányban helyezkedik el. Északról a Somogyi dombság, délről és nyugatról Belső-Somogy, míg keletről a Kapos-völgye határolja. Húsz település a kadarkúti, huszonnégy a kaposvári statisztikai kistérséghez tartozik. Települései közül 30 település a társadalmi, gazdasági szempontból leghátrányosabb helyzetű települések közé tartozik (Bárdudvarnok, Baté, Büssü, Cserénfa, Csököly, Fonó, Gálosfa, Gige, Gölle, Hajmás, Hedrehely, Hencse, Jákó, Kadarkút, Kaposfő, Kaposhomok, Kaposkeresztúr, Kercseliget, Kisasszond, Kisgyalán, Kiskorpád, Kőkút, Mike, Nagyberki, Patca, Rinyakovácsi, Simonfa, Szabadi, Szilvásszentmárton, Visnye, Zselickisfalud).

A fejlesztési területen élők száma: 27. 985fő.



A zselici térség településszerkezetében meghatározó szereppel bírnak az aprófalvak, s magas a külterületek aránya. A térség alapvetően rurális jellegű. A Helyzetfelmérés adataiból is látszik, hogy döntően elöregedő, kis lélekszámú községekről van szó, melyek képtelenek lakosságuk önálló megtartására és igényeik kielégítésére. A népesedési mutatók csökkenő születésszámot mutatnak. A közlekedésre a fejletlenség a jellemző. A mezőgazdaság problematikus pontja a feldolgozóipar. A megtermelt javak feldolgozatlanul, hozzáadott érték nélkül hagyják el a Zselicet. Az erdőgazdálkodás korábban a foglalkoztatás egyik főszereplője volt az erdei településeken, ezt a szerepet részben elvesztette. A településcsoport kedvező táji-természeti adottságokkal bír. A turizmus, mint vidékfejlesztő sikerágazat a Zselicben is fellelhető, a turizmus gazdasági jelentősége a zselici falvakban is érezteti hatását. Jól mutatja mindezt a szálláshelyek körének bővülése, a kapcsolódó szolgáltatások minőségének javulása, de számuk az igényekhez és a lehetőségekhez képest nagyon alacsony. Évtizedek óta a zselici kistérség idegenforgalmának alapja a vadásztatás volt, a vadászat infrastruktúrája fejlett.

Jelentős alappillére a turizmusnak. A kilótt vadak elszállítása helyett célszerűbb lenne helyi feldolgozó kapacitásokat kiépíteni, s feldolgozott formában tovább szállítani.

A célok eléréséhez vezető utat legtöbbször kövek keresztezik, melyből közös összefogással utak és lépcsők épülnek. A siker az összefogásban, a tenni akarásban, a szakmaiságban, a külső erők segítségével, az egymásra épülő rendszerszemléletben, a jövőkép tudatosításában és az elkötelezett, felelős emberek kitartásában rejlik. A fentieknek köszönhetően öntudatra ébredt a Zselic. Felismerte, hogy a falusi élet élhető is lehet, ha az ott élők a motiváló célokat felismerik és összefogva tesznek is érte.

### **Környezeti állapot**

A földtörténeti folyamatok révén alakultak ki a térséget alkotó tájak. Somogy megye nagy részén két középtáj- Külső – és Belső-Somogy osztozik. Somogy megye részét képezi még a Zselic, amely kistájként a Tolna- Baranyai dombság része. A Kapos völgyétől délre található a Zselic kiemelt és feldarabolódott vonulatai. A Zselic északnyugati része tartozik Somogy megyéhez. A területet észak déli völgyek jellemzik, meredek völgyoldalakkal és viszonylag széles, lapos völgyekkel. A Zselic átlagos tengerszint feletti magassága 211 méter, ennek ellenére aprólékos tagoltsága révén a



Dunántúl egyik legmozgalmasabb és legszebb tája. Az összefogás ezen előnyök kölcsönös kiaknázására jött létre. Igaz nem minden település tartozik a Zselichez, de sok szempontból annak előterében foglalnak helyet. Felszíni vizeik a Zselicből indulnak, domborzati, talajtani és kisebb mértékben éghajlati viszonyaik is inkább a Zselicséghez kötik.

A Zselici Lámpások Leader csoportot alkotó települések az alábbiak szerint csoportosíthatók: a Kelet-Belső-Somogy ( Kaposfő, Kiskorpád, Gige, Bárdudvarnok, stb.),Dél-Külső – Somogy, (Kaposmérő, Taszár, Baté, Mosdós, Nagyberki, Szabadi, Csoma, Orci ), valamint az Észak- és Dél-Somogy megyére eső részén található a Zselici Tájvédelmi körzet, (Visnye emellett az érzékeny természeti területhez tartozik. Jó minőségű, kisebb talajfoltok helyezkednek el Visnye, Szenna, Zselickisfalud, Patca, Kaposszerdahely, Zselicszentpál, Gálosfa, Cserénfa, Sántos, Szentbalázs, Kaposhomok, Kaposkeresztúr, Kerceseliget, Hedrehely területein. )

Somogy az ország 5. legerdősültebb megyéje, melyen belül a Zselic a legerdösebb táj. A Leader csoport településeinek 60 %-a hagyományos és történeti tájszerkezet, tájhasználat védelmét szolgáló területek – védett természetvédelmi területek, melyeknek rendeltetése, hogy mérsékelje vagy megakadályozza azoknak a tevékenységeknek a hatását, melyek károsan befolyásolnák.

A települések 89 %-a természeti területek övezete, amelyet elsősorban természet közeli állapotok jellemeznek, az élőhelyen, illetve a tájban, végbemenő folyamatokat többségében az önszabályozás jellemzi.

Ökológiai (zöld)folyosó övezet a települések 71%-a, ahol azonos vagy különböző típusú élőhely-komplexek közötti átjárhatóságot biztosító területek, amelyek mint útvonalak lehetővé teszik a fajok populációinak kommunikációját. Ezek döntő részben mesterséges eredetűek, fennmaradásukhoz, funkciójuk ellátásához folyamatos emberi beavatkozás is szükséges.

A települések 67%-a a tájképvédelmi területek övezeti besorolásba tartozik. A besorolás alapja a tájkarakter, a történetileg kialakult értékek védelme, a hagyományos tájszerkezet és tájhasználat megőrzése és nem utolsósorban a kilátás-rálátás

szempontjából kedvező, nagyobb távolságról látható, nagy távlatokat megnyitó tájképi területek védelmi, a vizuális szennyezés megakadályozása.

Kiemelten érzékeny természeti területi övezetbe a települések 20%-a tartozik, melyeknél a természetvédelmi érdekek és szempontok az elsődlegesek.

## Demográfia

1010

A régió előnytelen struktúrájú településszerkezettel rendelkezik. A Zselici Lámpások település csoportján belül 27.985 fő él egy városban és 43 községben, mely településekből 25-ben 500főnél, és ebből 11-ben 250főnél kevesebben, összesen 7030-en. Ezekre a falvakra a rossz demográfiai helyzet, elöregedő népesség jellemző, így sok esetben egyszerűen nem születik annyi gyerek, amely lehetővé tenné önálló iskolák fenntartását. Így az önkormányzatok kénytelenek más településekkel együttműködve eleget tenni a törvény által rájuk rótt alapfokú ellátási kötelezettségüknek. A községek felében él a népesség 18%-a. A települések közül Kadarkút és 23 község tagja a 33 leghátrányosabb kistérség egyikének a Kadarkúti-Nagybajomi Kistérségnek. A lakosságszám tekintetében folyamatos csökkenés tapasztalható, 2007-2011 vonatkozásában 2,2%-os mértékben, 824 fővel csökkent az itt élő népesség.

A településcsoportra jellemző általánosságban az elvándorlás mellett a növekvő elöregedés, néhány kivétel, mint Gige, Csököly, ahol a lakosság növekszik. Ezen településeken jelentős, illetve meghatározó a roma lakosság részaránya. Körükben a hátrányok halmozódása gyakrabban figyelhető meg, mint a nem roma lakosság között.

A lakónépesség összetételében a legnagyobb arányt a 15-59 éves korosztály képviseli 64%-kal, 25059 fővel, amely 4%-kal haladja meg országos átlagot. A fiatalabb korosztály esetében az országos átlaggal megegyező az arány a 6 év alatti gyermekeknél 6%, 2442 fő, míg az általános iskolás korosztály esetében 2%-kal alacsonyabb a részarányuk 11%, 4223 fő. S az 59 év feletti korosztály aránya is 2%-kal (19%), alacsonyabb az országos átlagnál.

A működési területre jellemző a magas képzetlen, illetve alacsonyan képzett munkaerő jelenléte, melyet a képzettségi adatok alátámasztanak. A lakónépesség 58%-a 20394 fő

rendelkezik általános vagy annál kisebb iskolai végzettséggel és ez 13%-kal haladja meg az országos átlagot, az egyetemi, főiskolai végzettséggel bíró személyek részaránya fele az országos átlagnak 2020 fő, 6%.

A legnagyobb 27%-os foglalkoztatást, 3345 fővel a közsféra, a közigazgatás, oktatás és az egészségügy biztosítja.

A gazdaságfejlődés elnyertelen feltételrendszerének köszönhetően az országos átlagot meghaladó a munkanélküliség, ezen belül is a tartós állástalanok magas hányada, az inaktív meghatározó jelenléte és alacsony foglalkoztatottsági szint jellemzi a településcsoportot. A gazdasági aktivitás kedvezőtlen összetétele a gazdaságilag aktív lakosságra háruló terheket megsokszorozta, mely tovább rontotta a térség versenyképességét.

A kistelepülések elnéptelenedése, az elvándorlások oka keresendő a jövedelemszerző tevékenységek szinte teljes hiányában, a korábban virágzó mezőgazdasági kis és háztáji gazdaságok leépülése és az élelmiszer feldolgozó üzemek megszünte miatt a képzetlen munkaerő nem tud elhelyezkedni. A fentiek egyenes következménye, hogy képzett, magasabb iskolai végzettséggel bíró munkaképes lakosság elhagyja a térséget, illetve a képzést követően nem is tér vissza.

### **Gazdasági környezet**

Helyi Akciócsoport települései jellemzően kis települések, legnagyobb 3500 fő körüli, legkisebb kb. 60 fős. Ebből következik, hogy az itt működő vállalkozások középvállalkozási szint fölé nem tudnak menni. A térség tradicionálisan mezőgazdasági területű, erdő, hal - és vadgazdálkodással. Ezen szektorban működő vállalkozásokra jellemző a tőke hiány, és a kiszolgáltatottság a természeti körülményeknek. Stabil gazdálkodásukban a diverzifikáció fontos lépés lenne. A családi vállalkozásoknál fontos probléma a birtok szerkezet. Sok a 30 hektár vagy annál kisebb területen gazdálkodó vállalkozások száma. A régi termelőszövetkezeti rendszerből csak néhány több 100 hektáron gazdálkodó Rt. maradt fent.

- A feldolgozóiparban és a könnyűiparban jött létre néhány középvállalkozás, melyek volumenben a legjelentősebb erőt képviselik a térségben. Jelentős gondot jelent a megfelelő szakképzettségű munkaerővel való ellátás, a munkába járás megoldatlansága, illetve, hogy a térség nehezen átjárható kelet-nyugati irányban.

- Építőipari vállalkozások helyzete teljesen ingatag, sok vállalkozás megszűnik, tőke hiány és körbetartozások jellemzik a szektort, szinte csak mikrovállalkozások működnek a térségben.

- Kereskedelmi vállalkozások a szigorodó szabályok miatt a kis településen teljesen visszafejlődtek, jelentős ellátási hiányokat okozva. ÁFÉSZ utód Coop hálózat látja el a kereskedelmi szolgáltatásokat, nincs versenyhelyzet. A meglévő mikrovállalkozások tőke hiánnyal küzdenek. A multinacionális kereskedelmi vállalatok árversenyét nem bírják, csőd közeli helyzetben vannak.

- Vendéglátásban működő vállalkozások döntő többsége helyi, alacsonyabb szintű igényeket szolgálja ki. A meglévő szálláshelyeket működtető vállalkozások nem társulnak idegenforgalmi attrakciót nyújtó vállalkozásokkal. A térség természeti adottságai lehetővé tennék a fejlődést, de az általánosan jellemző tőkehiány ezt nem teszi lehetővé.

Nincsenek vállalkozások, melyek a helyi rendezvények infrastruktúráját, illetve a helyi termékek marketingjét, valamint a szektorban koordinációt végeznék.

- Pénzügyi, gazdasági szolgáltatásokat végzők jelentős része egy személyes vállalkozás (kényszervállalkozás), akik általában ügynöki, tanácsadói feladatokat látnak el.

E körben a vállalkozók általában jelentősen változnak.

A térségben működő vállalkozások általános állapotára kihat a térség infrastrukturális, képzettségi, és településszerkezeti állapota. Mindemellett a természeti adottságok a tradicionális gazdasági szférát sújtják, új gazdasági ágazatok meghonosítását tőke hiány gátolja, valamint az itt élő népesség szakképzettségének hiánya. Jellemző a térségre, hogy volumenében a legnagyobb foglalkoztató a közszéféra.

## Társadalmi környezet:

E Vidékfejlesztési Közösségben tevékenykedő Civil Szervezeteket 3 csoportba csoportosíthatjuk:

- Vadász, halász turizmus tevékenységi körrel foglalkozó
- Település arculatának megőrzése, hagyományok továbbvitele, ápolása, szabadidő és sporttevékenység
- Egyházi építészeti kultúra megőrzése

Közös jellemzőjük, a Zselic mint vidék adta természeti és építészeti lehetőségek kihasználásából adódó turizmus és munkahely teremtés a közös cél. További közös jellemzőjük, a fejlesztésre szoruló infrastruktúra, amely elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy tevékenységi körük színvonalasabb vendég fogadására alkalmas legyen. Kiemelt célként fogalmazható meg a vadászathoz köthető fejlesztések, mert olyan fizetőképes vendégkört köthetnek le a Zselicben, amely munkahelyeket generálhat, külföldi vendégeket csalogathat még nagyobb számba a térségbe.

A településeket arculatának megőrzéséért, továbbfejlesztéséért tevékenykedő Civil Szervezetek azon túlmenően, hogy esztétikai színvonalat tart vagy emel, erősítik a településen élők együvé tartozását, egy igényesebb élhető település megteremtését.

Számtalan olyan egyházi műemlék vagy helyi védelem alatt álló épület van, amely a turisztikai célokat is jól szolgálja, de elhanyagoltsága a jelenlegi állapotában nem képes visszaadni azt a vonzerőt, amely évszázadokon keresztül ezen egyházi épületekre jellemző volt.

Azon Civil Szervezetek, amelyek új kultúra alapját rakták le a település csoportokon helyzetük megerősítése szükséges azért, hogy újabb ilyen jellegű Civil Szervezeteket akár vállalkozásokat csábítsanak a településekre.

Fontos, hogy azoknak a Civil Szervezeteknek a munkáját figyelemmel kísérjük, amelyek a fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, egészségük megőrzését tűzték zászlójukra.

Új elemként jelentkezik a romló közbiztonság miatt az olyan egyesületek megjelenése, amelyek készek arra, hogy –e probléma kör csökkentését elősegítsék.

#### 4.2 A 2007-2013-as HVS megvalósulásának összegző értékelése, következtetések

A 2007-2013-as Helyi Vidékfejlesztési Stratégia megvalósításából az alábbi tapasztalatokat, illetve számszerű tényeket szűrtük le:

A HVS teljes III. tengelyre tervezett forrásösszege 1 175 722 680 Ft volt, ezzel szemben a teljes kipályázott összeg a III. tengelyre vonatkozóan 1 641 633 878 Ft lett. Ez közel 40%-kal haladta meg az eredetileg tervezett összeget. A III. tengely intézkedéseire összesen a nálunk meghirdetett körökben 247 darab pályázat érkezett be, amelyből 149 került támogatásra. A benyújtott kérelmek száma alapján a Falufejlesztés és a Turisztikai tevékenységek ösztönzése volt a legnépszerűbb intézkedés. Előbbire az összes kört alapul véve 78 pályázat érkezett be, melyből 59 támogatott, míg az utóbbi esetében 62-ből 40 pályázat nyert. Az önkormányzati szféra a Falufejlesztésen belül az egyes körök esetén a legnagyobb arányban volt jelen, mint kedvezményezett, az első körben 89,4 %-ot, a másodikban 66,7 százalékot, míg a harmadik körben 67 százalékban. Vidéki örökség esetében az arányuk (mivel az első körben nem érkezett pályázat az önkormányzati szektorból) a második körben 43 százalék, a harmadikban pedig 22 százalék volt. Turisztikában pedig elhanyagolható, az első körben 6,7% százalék, 1 darab támogatott intézkedés volt. A civil szférából a Falufejlesztésen belül került ki a legtöbb kedvezményezett, az ő arányuk volt a második legmagasabb. Az egyházak a Vidéki örökség megőrzése jogcím esetében a második körben az összes (14 db) támogatott pályázat 57%-át adták, a harmadik körben is hasonlóan 56%-át, tehát több mint a felét. Magas volt a magánszemélyek és az üzleti szféra képviselői által benyújtott támogatott kérelmek aránya a Turisztikai tevékenységek ösztönzése jogcím esetén, az 1. 2. és 5. körben is 80% felett volt. A 4. körben pedig 100 százalékos volt, mivel 1 darab kedvezményezett volt, mely ebből a szektorból került ki.



Mikrovállalkozások fejlesztése esetében pedig mind a három nálunk meghirdetett körben a Mikrovállalkozások voltak döntő többségben.

Volt három olyan településünk is (Bárdudvarnok, Kaposfő, Szenna), melyek lekötötték a források nagy részét. Ez köszönhető annak, hogy ezek a települések nagyobb lakosságszámmal rendelkeznek és magasabb a pályázati aktivitás. Illetve a benyújtott pályázatok minősége is megfelelő volt. A HACS nem tervez változtatásokat a trendekkel kapcsolatban a HFS-ben.

Az EMVA IV. tengelyre az eredeti HVS-ben 338 278 279 forint lett allokálva, melynek megközelítőleg 66 százaléka az Életminőség/diverzifikáció témakörére, a fennmaradó 34 százalék pedig a Versenyképességre. Az első körben három meghatározott célterületen lehetett pályázni: A közösségi célú fejlesztésen belül „Információs adatbanki rendszer létrehozása és kezelése” valamint „Kulturális értékek megőrzése, kulturális, kézműves hagyományok, népi kismesterségek ápolása” célkitűzésekre. Valamint rendezvény, rendezvénysorozat szervezésére. Az első körben összesen 47 darab pályázat került támogatásra, melynek több mint fele rendezvény volt. Az első körben szerzett tapasztalatok alapján a második körben átalakult és bővült a meghirdetett célterületek száma. A rendezvényeken belül konkrétan a „Hagyományőrző vagy teremtő kulturális, sport és gasztronómiai rendezvények szervezése célkitűzés jelent meg, illetve vállalkozás alapú fejlesztésen belül három új célkitűzés jelent meg; „Információs adatbanki rendszer kialakítása, eszközbeszerzése és marketingtevékenység” a „Helyi alapanyagból előállított alternatív energiaforrás előállítása, kapcsolódó eszközbeszerzése” és a „Helyben készített termékek előállítását célzó komplex fejlesztések támogatása”. A legtöbb a Helyi kulturális és sportértékek megőrzése, eszközbeszerzés címen benyújtott pályázatok közül került ki (46 db), valamint rendezvény tartására érkezett be még 37 db nyertes pályázat. A harmadik körben a vállalkozásalapú fejlesztés illetve a közösségi célú fejlesztéshez is 3-3 célkitűzés lett meghirdetve figyelembe véve a térség fejlesztési igényeit. A kiírások a vállalkozások és a turisztika fejlesztésére valamint a helyi kultúra megőrzésének elősegítésére, a falvak és városok életminőségének javítására specializálódtak. Az utolsó körben 75 darab nyertes pályázat volt, melynek 59 százaléka (44 db) vállalkozásalapú fejlesztés volt, a többi pedig közösségi célú.

A települési fejlesztések tekintetében volt olyan település, amely nem részesült forrásban. Ez annak köszönhető, hogy a gazdasági és szociális helyzet döntően befolyásolta a pályázókat, a pályázati kedvet. Másrészt, a HACS területéhez tartozó települések többségben aprófalvas települések. Ezek közül kerültek ki azok a települések, melyek nem részesültek forrásban. Itt



jellemző az elszegényedés, előregedés, ezért a pályázók száma alacsony. Volt ahol nem az elszegényedés okozta az alacsony pályázati arányt, hanem az, hogy az egyes szférákban tevékenykedők a ciklus végére látták át a pályázati rendszer működését, értették meg teljesen azt, hogy miről szól. Ebben szerepet játszott az is, hogy a HACCS igyekezett aktivizálni a pályázókat, tájékoztatta őket a lehetőségekről, illetve ha igény volt rá, akkor személyesen is felkereste őket

#### 4.3 A HFS-t érintő tervezési előzmények, programok, szolgáltatások

Ebben az alfejezetben a térséget érintő tervek, programok, szolgáltatások és a HFS összefüggéseit összegezzük az alábbi szempontok szerint:

1. **Külső koherencia, kiegészítő jelleg:** A tervi előzmények vizsgálatának lényeges része a 2014-2020-as Operatív Programok HACCS/HFS szempontjából fontos beavatkozási területeinek azonosítása (melyek azok a beavatkozási területek/intézkedések, amelyekre vagy a HACCS szándékozik pályázni, vagy segíti a helyi szereplőket forráshoz jutni). Elegendő a felsorolás rövid indoklással (utalás a helyzetfeltárás, a későbbi SWOT és szükségletek vonatkozó megállapításaira).
2. A **HFS tartalmát befolyásoló** megyei, járási, települési vagy egyéb területi szinten megfogalmazott **fejlesztési prioritások/beavatkozási területek/jelentős projektek**, amelyek befolyásolják a HFS tartalmát (pl. megyei területfejlesztési koncepciók, megyei területfejlesztési programok, Integrált Településfejlesztési Stratégiák, megyei vagy a közeli megyei jogú város Integrált Területi Programja, települési esélyegyenlőségi tervek stb.). Elegendő a HFS szempontjából leginkább releváns tartalmak kivonatolása,összegzése, amely a HFS fejlesztési kontextusát bemutatja.
3. A **HFS tartalmát befolyásoló, a térség gazdasági és környezeti fejlődését és a befogadást támogató programok, szolgáltatások** (pl. TDM, Biztos Kezdet Program, Natúrpark, nemzeti park, Foglalkoztatási Paktum, Nemzeti kastély és vár program, Bejárható Magyarország „gerinc-útvonalak” stb.) és a HFS összefüggései. Hogyan érvényesül a kiegészítő jelleg, a koordináció, melyek azok a hiányzó elemek vagy kapcsolódó beavatkozási pontok, amelyekre, a HFS reagálni tud.

Az alfejezet terjedelme ne haladja meg a 12.500 karaktert (hozzávetőlegesen 5 oldal).

#### 4.4 SWOT

##### Erősségek:

- Jó mezőgazdasági adottságok.

- A magas színvonalú állattenyésztésnek és növénytermesztésnek egyaránt hagyományai vannak.
- A Zselic természeti értékei a lovas túraútvonalak, a Szennai skanzen komoly turisztikai vonzerőt jelentenek.
- Nagyszámú a munkaerőpiacra visszavezethető szabad munkaerő
- Barnamezős ipari területek. Telephelynek kialakítható területek új vállalkozások részére.

### **Gyengeségek:**

- Magas munkanélküliség. Az alacsony foglalkoztatás.
- Alacsony iskolai végzettség a munkanélkülieknél, mely nehezíti az elhelyezkedést.
- Képzett fiatalok nagyszámú elvándorlása. A képzett fiatalok nem, vagy alig találnak képzettségüknek megfelelő munkát a térségben.
- Alacsony vállalkozói hajlandóság.
- Fejletlen közúthálózat. Ennek következtében nem igazán vannak nagyvállalkozások a térségben.
- Kedvezőtlen településszerkezet. Az aprófalvas szerkezet gátolja a falvak gazdasági fejlődését.
- Nagyvállalat hiánya: munkanélküliség, alvállalkozás lehetősége nincs, térség alacsony gazdasági eredménye

### **Lehetőségek:**

- Idegenforgalom, elsősorban vadász- falusi és ökoturizmus. A turizmus a térség egyik kitörési pontja lehet, ami számtalan lehetőséget jelent a helyi vállalkozók számára.
- EU-s fejlesztési források kihasználása.
- Bio- és ökotermesztés. Feltétele a biotermékek piacának alapos ismerete.
- Gyorsforgalmi autópályák kialakítása. Enyhítheti az autópályák hiányát, segítheti a befektetők betelepítését.

## Veszélyek:

- Térség gazdasági lemaradása. Tartósan megnehezítené a térség lakóinak életét.
- Meglevő vállalkozások piacának beszűkülése.
- Munkanélküliség növekedése.
- Térség általános elszegényedése.

## 4.5 Fejlesztési szükségletek azonosítása

*Ebben a fejezetben a helyzetfeltárára és a SWOT elemzés eredményeire (a SWOT-mátrixból kiolvasható offenzív, fejlesztő, védekező, elkerülő stratégiákra) alapozva határozzák meg azokat a fejlesztési szükségleteket, amelyekre vonatkozóan beavatkozásokat terveznek a Helyi Fejlesztési Stratégia keretében! Bár a beavatkozások pénzügyi forrása zömmel a VP LEADER intézkedése lesz, ugyanakkor javasolt megjeleníteni azokat a szükségleteket is, amelyekre a VP más intézkedéséből, vagy más forrásból terveznek kapcsolódó fejlesztéseket. Csak azokat a szükségleteket építsék be, amelyek befolyásolják a HFS-t, vagyis ha a feltárt hiányra beavatkozást is terveznek.*

*Egy-egy szükségletet néhány mondatban foglaljanak össze!*

*Az alfejezet terjedelme ne haladja meg a 7.500 karaktert (hozzátétőlegesen 3 oldal).*

## 5. Horizontális célok

### 5.1 Esélyegyenlőség

*A Vidékfejlesztési Programban foglaltak szerint nagy hangsúlyt helyezünk az esélyegyenlőségre, mivel a HACS 44 településéből 25 kedvezményezett besorolású település, ahol kiemelten fontos az esélyegyenlőség biztosítása.*

*Az esélyegyenlőség javítása érdekében a HACS részt kíván venni az EFOP 1.7-es prioritásában.*

*A 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet **kedvezményezett települései**:*

Település	Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett	Jelentős munkanélküliséggel sújtott
Baté	0	1
Büssü	1	1
Cserénfa	1	0

Csököly	1	1
Fonó	1	1
Gálosfa	1	1
Gige	1	1
Gölle	1	0
Hajmás	1	1
Hedrehely	1	1
Hencse	1	1
Jákó	1	1
Kadarkút	1	1
Kaposhomok	1	1
Kaposkeresztúr	1	1
Kercseliget	1	1
Kisasszond	1	0
Kókút	1	1
Mike	1	1
Patca	1	0
Rinyakovácsi	1	1
Simonfa	0	1
Szilvásszentmárton	1	1
Visnye	1	1
Zselickisfalud	1	1

## 5.2 Környezeti fenntarthatóság

A 2014-2020-as ciklusban nagyobb hangsúlyt szeretnénk helyezni a környezeti fenntarthatóságra, környezettudatos gondolkodás elterjesztéséhez, ezért az 1. speciális célunk a vállalkozások, termelők környezettudatos fejlesztése. A pályázatok bírálatakor nagy hangsúlyt fogunk helyezni a környezettudatos gondolkodás előtérbe helyezésére, így próbáljuk a pályázókat rábírni, hogy megújuló energiaforrásokat használjanak a jövőben.

## 6. A HFS integrált és innovatív elemeinek bemutatása

Mutassák be a stratégia integrált és innovatív elemeit. Írják le, hogyan segíti, ösztönzi a stratégia az ágazatközi, többszereplős fejlesztések és az újszerű a megszokott gondolkodási sémákon túlmutató megoldások megvalósulását. Különösen fontos a VP-ben vagy más OP-ban meghatározott fejlesztési eszközökhöz hasonló beavatkozások tervezése esetén az újszerű, innovatív, vagy integrált elemek kiemelésével bemutatni a LEADER-ből finanszírozandó beavatkozási területek különbözőségét, hozzáadott értékét (pl. ágazati kapcsolódások, társadalmi innováció, célcsoport bevonása stb.).

## 7. A stratégia beavatkozási logikája

### 7.1 A stratégia jövőképe

Falvakban élők elvándorlásának csökkentése és a helyi vállalkozások versenyképességének növelése, a munkahelyek megtartásával és környezettudatos gondolkodással.



### 7.2 A stratégia célhierarchiája

Jövőkép	
Falvakban élők elvándorlásának csökkentése és a helyi vállalkozások versenyképességének növelése, a munkahelyek megtartásával és környezettudatos gondolkodással.	

Átfogó cél(ok)	
1.	Helyi vállalkozók, termelők fejlődésének elősegítése
2.	Települések vonzóbbá tétele

Sz.	Specifikus célok	Eredménymutatók megnevezése	Célértékek
1.	Vállalkozások, termelők környezettudatos fejlesztése	Megújuló energiaforrások használata	5
2.	Munkahely megtartás és teremtés	Új munkahelyek száma	5
3.	Közbiztonság javítása	Térfigyelő rendszer kiépítése	3
4.	Civil szervezetek működésének elősegítése	Eszközbeszerzés	10
5.	Helyi turizmus szinten tartása, növelése	Szolgáltatások fejlesztése	5
6.	Településen élők életszínvonalának javítása	Településkép fejlesztés	10
7.	Kulturális és szórakoztató események a településen élők életszínvonalának fellendítése érdekében	Rendezvények tartása	35

	Intézkedések (beavatkozási területek)	Melyik specifikus cél(ok)hoz járul hozzá <sup>2</sup>						
		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Kulturális és szórakoztató rendezvények szervezése							X
2.	Helyi vállalkozások, őstermelők fejlesztésének elősegítése	X	X	X		X		
3.	Civil szervezetek szakmai fejlődésének elősegítése				X			
4.	Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésének elősegítése	X	X	X		X		
5.	Falvak népességmegtartó erejének támogatása			X		X	X	
6.	Kisváros élhetőbbé tétele			X		X	X	
7.	VP 19.3 Térségek közötti és nemzetközi együttműködések kialakítását és az együttműködés keretében közös projektek megvalósítását	X			X	X	X	X

<sup>2</sup> Egy intézkedés több célhoz is hozzájárulhat. Jelölje X-szel!

8.	EFOP 1.7 Az egymást erősítő, elmaradottságot konzerváló területi folyamatok megtörése			X			X	
----	---	--	--	---	--	--	---	--

A választott célok szöveges indoklása:

## 8. Cselekvési terv

### 8.1 Az intézkedések leírása

#### **1. intézkedés: Kulturális és szórakoztató rendezvények szervezése**

1. **Az intézkedés megnevezése:** *Kulturális és szórakoztató rendezvények szervezése*
2. **Specifikus cél:** Kulturális és szórakoztató események a településen élők életszínvonalának fellendítése érdekében
3. **Indoklás, alátámasztás:** *A HACCS településeinek, lakosságának 97,7 %-a faluban él, ahonnan dolgozni, szórakozni a megyeszékhelyre vagy nagyobb városokba járnak. A település közösségének a megtartása és az elvándorlás megakadályozása érdekében indokolt a helyi rendezvények tartása, ezáltal a település lakossága jobban összeszokik és közösséget kovácsolnak magukból, ami a településen tartja Őket.*
4. **A támogatható tevékenység területek meghatározása:**
  - Kizárólag helyi kulturális és szórakoztató rendezvények lebonyolításához kötődő tevékenységek.
5. **Kiegészítő jelleg, lehatárolás:**
  - Legalább 1 db a HACCS területén működő fellépő előadása kötelező a pályázat keretén belül,
  - Nem önkormányzati pályázó esetében a települési önkormányzat hozzájárulása kötelező a rendezvényhez.
  - Egy kérelmen belül több tevékenység is támogatható
  - HACCS honlapjára való megjelenéshez emlékeztető és fotódokumentáció megküldése a beruházásról legkésőbb az utolsó elszámolás benyújtásakor,

**6. A jogosultak köre:**

- *Helyi önkormányzat,*
- *Helyi civil szervezet (településen székhellyel vagy telephellyel rendelkezik).*

**7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:**

- A pályázó igazoltan székhellyel, telephellyel rendelkezik a támogatás megvalósításai helyén
- Jogosultak körében foglalt szervezet pályázik
- Kiegészítő jellegben foglaltaknak eleget tesz
- Illeszkedik a Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület stratégiájához és a benne kitűzött célok eléréshez

**8. Tervezett forrás:**

- az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: **26 400 000 FT***
- a támogatás aránya: **100%***
- a projektméret korlátai: **100.000 – 600.000 FT***
- a támogatás módja: egyszerűsített<sup>3</sup> költségelszámolás*

**9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016.09.01 – 2018.09.01.****10. Kimeneti indikátorok:**

- A támogatott projektek száma (db): **44 db***
- A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva: **35 önkormányzat, 9 civilszervezet.***

**2. intézkedés: Helyi vállalkozások, őstermelők fejlesztésének elősegítése****1. Az intézkedés megnevezése: Helyi vállalkozások, őstermelők fejlesztésének elősegítése****2. Specifikus cél:**

- Vállalkozások, termelők környezettudatos fejlesztése
- Munkahely megtartás és teremtés
- Közbiztonság javítása
- Helyi turizmus szinten tartása, növelése

<sup>3</sup> Egyszerűsített költségelszámolás fajtái: összegszegű átalány, egységköltség-alapú átalány, %-ban meghatározott átalány.



**3. Indoklás, alátámasztás:** *A HACS településein főleg mikrovállalkozások és őstermelők gazdálkodnak és tevékenykednek, ezért őket kell erősíteni, hogy munkahelyeket hozzanak létre és környezettudatosan kezdjenek gondolkodni.*

**4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:**

- Eszközbeszerzés
- Építés
- Kisléptékű infrastruktúrafejlesztés
- Gép beszerzés 30 kw teljesítmény alatt

**5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:**

- A GINOP támogatási összegei 5.000.000 Ft-tól kezdődnek, ezért a HFS-ben csak 5.000.000 Ft a maximális támogatás,
- A kiírás évének január 1-én a HACS területén székhellyel, telephellyel, lakcímmel rendelkező pályázhat
- 1 millió Ft feletti pályázatnál önerő igazolás
- Egy kérelmen belül több tevékenység is támogatható
- HACS honlapjára való megjelenéshez emlékeztető és fotódokumentáció megküldése a beruházásról legkésőbb az utolsó elszámolás benyújtásakor,

**6. A jogosultak köre:**

- mikrovállalkozás
- őstermelő
- egyéni vállalkozó

**7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:**

- A pályázó igazoltan székhellyel, telephellyel rendelkezik a támogatás megvalósításai helyén
- Jogosultak körében foglalt szervezet pályázik
- Kiegészítő jellegben foglaltaknak eleget tesz
- Illeszkedik a Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület stratégiájához és a benne kitűzött célok eléréséhez

**8. Tervezett forrás:**

- a. *az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 151 725 000 FT*
- b. *a támogatás aránya: 65%*
- c. *a projektméret korlátai: 500.000 – 5.000.000 FT*
- d. *a támogatás módja: normál költségelszámolás*

**9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016.09.01 – 2018.09.01.**

**10. Kimeneti indikátorok:**

- a. A támogatott projektek száma (db): **50 db**
- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva: **50 db**  
vállalkozó, őstermelő

2424

**3. intézkedés: Civil szervezetek szakmai fejlődésének elősegítése**

**1. Az intézkedés megnevezése:** Civil szervezetek szakmai fejlődésének elősegítése

**2. Specifikus cél:**

- Civil szervezetek működésének elősegítése

**3. Indoklás, alátámasztás:** *A HACS területén működő civil szervezetek és egyházak támogatáshoz nagyon nehezen tudnak jutni, így tevékenységük folytatása akadályokban ütközhet. Ezt ellensúlyozva szeretnénk a civil szerveződések és egyházakat segíteni, a lakosság helyben tartása érdekében.*

**4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:**

- Eszközbeszerzés
- Építés
- Kisléptékű infrastruktúrafejlesztés

**5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:**

- Településenként 2 pályázat támogatható,
- A kiírás évének január 1-én a HACS területén székhellyel, telephellyel, lakcímmel rendelkező pályázhat
- Pályázóknak helyi önkormányzat hozzájárulása szükséges a fejlesztéshez
- NEA pályázatból támogatott tevékenység nem támogatható
- Egy kérelmen belül több tevékenység is támogatható
- HACS honlapjára való megjelenéshez emlékeztető és fotódokumentáció megküldése a beruházásról legkésőbb az utolsó elszámolás benyújtásakor,

**6. A jogosultak köre:**

- Egyház
- Civil szervezet (egyesület, alapítvány)

**7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:**

- A pályázó igazoltan székhellyel, telephellyel rendelkezik a támogatás megvalósítási helyén
- Jogosultak körében foglalt szervezet pályázik
- Kiegészítő jellegben foglaltaknak eleget tesz
- Illeszkedik a Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület stratégiájához és a benne kitűzött célok eléréséhez

**8. Tervezett forrás:**

- az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 91 150 000 FT*
- a támogatás aránya: 90%*
- a projektméret korlátai: 250.000 – 3.000.000 FT*
- a támogatás módja: **normál költségelszámolás***

**9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016.09.01 – 2018.09.01.****10. Kimeneti indikátorok:**

- A támogatott projektek száma (db): 44 db*
- A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva: 44 db  
civil szervezet, egyház*

**4. intézkedés: Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésnek elősegítése****1. Az intézkedés megnevezése: Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésnek elősegítése****2. Specifikus cél:**

- Vállalkozások, termelők környezettudatos fejlesztése
- Munkahely megtartás és teremtés
- Közbiztonság javítása
- Helyi turizmus szinten tartása, növelése

**3. Indoklás, alátámasztás: *A HACS területén az egyik kitörési pont a turisztika, ezért a már működő turisztikai szolgáltatókat és szálláshelyeket támogatni kell, hogy a jövőben is tudjanak fogadni vendégeket, így a térség GDP-je és az ismertsége növekszik, ami gazdaságélénkítő hatással lesz a térségre, valamint munkahelyeket is teremt..***

#### 4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

- Eszközbeszerzés
- Építés
- Kisléptékű infrastruktúrafejlesztés
- Marketingszolgáltatás (Maximum 5%)

#### 5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- A kiírás évének január 1-én a HACS területén székhellyel, telephellyel, lakcímmel rendelkező pályázhat
- Már működő szolgáltató és szálláshely pályázhat
- Egy kérelmen belül több tevékenység is támogatható
- HACS honlapjára való megjelenéshez emlékeztető és fotódokumentáció megküldése a beruházásról legkésőbb az utolsó elszámolás benyújtásakor,

#### 6. A jogosultak köre:

- magánszemély
- civil szervezetek (egyesület, alapítvány)
- önkormányzat
- mikrovállalkozás
- őstermelő
- egyház

#### 7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- A pályázó igazoltan székhellyel, telephellyel rendelkezik a támogatás megvalósításai helyén
- Jogosultak körében foglalt szervezet pályázik
- Kiegészítő jellegben foglaltaknak eleget tesz
- Illeszkedik a Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület stratégiájához és a benne kitűzött célok eléréséhez

#### 8. Tervezett forrás:

- az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: 101 150 000 FT*
- a támogatás aránya:*
  - *Őstermelő, mikrovállalkozás, magánszemély :65%*
  - *Egyház, önkormányzat, civil szervezet: 90%*
- a projektméret korlátai: 500.000 – 3.000.000 FT*

d. a támogatás módja: **normál költségelszámolás**

**9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016.09.01 – 2018.09.01.**

**10. Kimeneti indikátorok:**

- a. A támogatott projektek száma (db): **50 db**
- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva:
  - **30 magánszemély**
  - **5 önkormányzat**
  - **10 mikroállalkozás**
  - **5 civilszervezet**

2727

### **5. intézkedés: Falvak népességmentartó erejének támogatása**

**1. Az intézkedés megnevezése:** Falvak népességmentartó erejének támogatása

**2. Specifikus cél:**

- Közbiztonság javítása
- Helyi turizmus szinten tartása, növelése
- Településen élők életszínvonalának javítása

**3. Indoklás, alátámasztás:** *A HACCS 44 jogosult településéből 43 falu. A térség térszerkezete aprófalvas település, ahol a lakosság szám pár 100 fős, így az élhető falu fenntartása elengedhetetlen a lakosság megtartásához. A legnagyobb problémák a bűnözés és a munkanélküliség ezeken a településeken. A munkanélküliség megszüntetéséhez a LEADER forrás nagyon kevés, ezért ehhez a vállalkozások támogatásával tud a stratégia hozzájárulni, önkormányzati részről a bűnmegelőzést és a település élhetőbbé tételét tűztük ki célként.*

**4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:**

- Sportpálya, sportjátszótér fejlesztése, kialakítása
- Bűnmegelőzése fejlesztése
- Épített örökség megóvása
- Falu központ, nagyobb jelentőséggel bíró terek, épületek felújítása
- Játzóterek kialakítása
- Eszközbeszerzés
- Munkagép beszerzés

**5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:**

- Településenként 1 projekt támogatható,
- Építési beruházásnál kötelező belső felújítás (minimum 5%),
- HACCS honlapjára való megjelenéshez emlékeztető és fotódokumentáció megküldése a beruházásról legkésőbb az utolsó elszámolás benyújtásakor,
- Egy kérelemben belül több tevékenység is támogatható,
- Önkormányzat által ellátandó kötelező feladat finanszírozása nem támogatható.
- Kadarkút Város nem pályázhat.

#### 6. A jogosultak köre:

- helyi önkormányzat

#### 7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- A pályázó igazoltan székhellyel, telephellyel rendelkezik a támogatás megvalósításai helyén
- Jogosultak körében foglalt szervezet pályázik
- Kiegészítő jellegben foglaltaknak eleget tesz
- Illeszkedik a Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület stratégiájához és a benne kitűzött célok eléréséhez

#### 8. Tervezett forrás:

- a. az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: **125 325 000 FT**
- a támogatás aránya: **95%**
- b. a projektméret korlátai: **500.000 – 4.000.000 FT**
- c. a támogatás módja: **normál költségelszámolás**

#### 9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016.09.01 – 2018.09.01.

#### 10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db): **43 db**
  - b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva:
- **43 önkormányzat**

### 6. intézkedés: Kisváros élhetőbbé tétele

#### 1. Az intézkedés megnevezése: Kisváros élhetőbbé tétele

## 2. Specifikus cél:

- Közbiztonság javítása
- Helyi turizmus szinten tartása, növelése
- Településen élők életszínvonalának javítása

**3. Indoklás, alátámasztás:** *A HACS 44 jogosult településéből 1 városi rangú. A legnagyobb problémák a bűnözés és a munkanélküliség ezeken a településeken. A munkanélküliség megszüntetéséhez a LEADER forrás nagyon kevés, ezért ehhez a vállalkozások támogatásával tud a stratégia hozzájárulni, önkormányzati részről a bűnmegelőzést és a település élhetőbbé tételét tűztük ki célnak.*

## 4. A támogatható tevékenység területek meghatározása:

- Sportpálya, sportjátsszótér fejlesztése, kialakítása
- Bűnmegelőzése fejlesztése
- Épített örökség megóvása
- Falu központ, nagyobb jelentőséggel bíró terek, épületek felújítása
- Játsszóterek kialakítása
- Eszközbeszerzés
- Munkagép beszerzés

## 5. Kiegészítő jelleg, lehatárolás:

- Kizárólag Kadarkút Város pályázhat
- Építési beruházásnál kötelező belső felújítás (minimum 5%),
- Egy kérelmen belül több tevékenység is támogatható
- HACS honlapjára való megjelenéshez emlékeztető és fotódokumentáció megküldése a beruházásról legkésőbb az utolsó elszámolás benyújtásakor,
- Önkormányzat által ellátandó kötelező feladat finanszírozása nem támogatható.

## 6. A jogosultak köre:

- helyi önkormányzat

## 7. A kiválasztási kritériumok, alapelvek:

- A pályázó igazoltan székhellyel, telephellyel rendelkezik a támogatás megvalósításai helyén
- Jogosultak körében foglalt szervezet pályázik



- Kiegészítő jellegben foglaltaknak eleget tesz
- Illeszkedik a Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület stratégiájához és a benne kitűzött célok eléréshez

#### 8. Tervezett forrás:

- a. az adott beavatkozási területre/intézkedésre allokált forrás: **10 000 000 FT**
- a támogatás aránya: **95%**
- b. a projektméret korlátai: **500.000 – 10.000.000 FT**
- c. a támogatás módja: **normál költségelszámolás**

#### 9. A megvalósítás tervezett időintervalluma: 2016.09.01 – 2018.09.01.

#### 10. Kimeneti indikátorok:

- a. A támogatott projektek száma (db): **1 db**
- b. A támogatott kedvezményezettek száma típus alapján megbontva:
  - **1 önkormányzat**

### 8.2 Együttműködések

Ebben a fejezetben a HACS által tervezett térségek közötti (hazai és nemzetközi) együttműködéseket vázolják az alábbi szerkezetben:

1. **Az együttműködések tervezett tématerületei:** Ebben a pontban az együttműködési projektek tématerületeit, fókuszait határozzák meg (pl helyi termékek és szolgáltatások értékesítésének segítése, vidéki fiatalok aktivizálása, ökológiai megoldások népszerűsítése).
2. **Specifikus cél:** Nevezék meg azt a specifikus célt, vagy célokat, amelyek leginkább kifejezik azt, amit az együttműködések megvalósításával el kívánnak érni.
3. **Indoklás, alátámasztás:** Néhány mondatban támasszák alá, hogy miért kívánnak együttműködési projekteket megvalósítani. Az indoklásban utaljanak a helyzetfeltárás, a SWOT és a szükségletek megállapításaira és arra, hogyan/mivel járulnak hozzá az 1. pontban bemutatott együttműködések a 2. pontban megnevezett specifikus cél(ok) és az átfogó cél megvalósulásához. Ebben a pontban térjenek ki arra is, ha volt korábban sikeres együttműködésük, amelyet folytatni szeretnének, annak milyen konkrét vagy áttételes eredményei voltak az elmúlt időszakban.

### 8.3 A stratégia megvalósításának szervezeti és eljárási keretei

A HACS jogi személyiségét tekintve Egyesület, jellegét tekintve az Egyesület önkormányzati elven működő, nyilvántartott tagsággal rendelkező, tagjaiból önként

alakult szervezet, önálló jogi személy, közhasznú szervezet. Az Egyesület 2007.12.17.-én alakult. Fő tevékenységi köreit tekintve a HACCS a III. tengely mikroállakozás fejlesztése, Vidéki örökség megőrzése, Falufejlesztés és Turisztika jogcímenen valamint IV-es tengely LEADER jogcímen kapott jogosultságot, hogy a beérkezett támogatási kérelmekről döntsön és ügyintézzon. Az Egyesület 2008-ban megalkotta az első Helyi Vidékfejlesztési Stratégiáját, amiben a térség átfogó elemzése mellett megfogalmazta a célkitűzéseket és a megoldási javaslatokat a következő 7 évre. Ez után 2011-ben és 2013-ban megtörtént a HVS felülvizsgálata, amiben a lényegi változások mindig az aktuális projektötletek gyűjtése után felmerült új ötletek kerültek be a HVS céljai közé.

Az Elnökség – amely az Egyesület a két közgyűlés közötti időszak általános hatáskörű végrehajtó és ügyintéző szerve - a közgyűlés által választott 5 főből áll. Az elnökség tagjai az elnök, valamint 4 elnökségi tag azon feltételek teljesülése mellett, hogy a közszféra, illetve a civil-üzleti szféra között a maximum 40 % minimum 60 % aránynak teljesülnie kell. Megbízatusuk öt évre szól, az elnökség tagjai tisztségviselők. Két elnökségi tag képviseli az üzleti szférát 40 százalékos arányban, további kettő a közszférát 40 százalékos arányban, valamint egy tag a civil szférát 20 százalékos arányban.

A Közgyűlés, amely az Egyesület legfőbb szerve, a tagok összességéből áll, mely jelenleg 125 fő. A Közgyűlésben is teljesül a 40-60 százalékos arány az alábbiak szerint; 44 önkormányzat képviseli a közszférát, melynek aránya 38,4 százalék, az üzleti szférából 40 fő 32,0 százalékkal és 36 fő a civil szférából 28,8 százalékos arányban. A Közgyűlés szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal ülésezik. Ezen kívül össze kell hívni a közgyűlést a tagság egyharmadának kérésére az ok és cél megjelölésével, valamint, ha a tisztségviselők bármelyike szükségesnek tartja, továbbá ha Bíróság elrendeli. A rendkívüli közgyűlést 30 napon belül kell összehívni, összehívására a rendes közgyűlésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint fele, tehát 50% + 1 fő személyesen vagy meghatalmazott útján jelen van.

A Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület elnöke Lengyel Gábor, a feladatokat pedig Elekes Zoltán, a munkaszervezet vezető koordinálja és felügyeli. Vajda Eszter és

Bene Szimonetta vidékfejlesztési referens pozíciót töltenek be. . A tervezésben résztvevők az előző ciklusban szereztek tapasztalatot a Stratégia tervezésben, projekt koordinációban , pályázatok kezelésében és kommunikációban.

1. *A HACCS tervezett szervezeti felépítésének bemutatása (szerkezeti ábra segíti a megértést).*

*Az Egyesület szervezeti felépítése:*

- *Közgyűlés*
- *Elnökség*
- *Elnök*
- *Felügyelő Bizottság*
- *Munkaszervezet, munkaszervezet vezető*

Az Egyesület legfőbb szerve a tagok összességéből álló Közgyűlés, mely az Egyesületet érintő minden kérdésben dönthet. Az Elnökség az Egyesület két közgyűlése közötti időszak általános hatáskörű végrehajtó, ügyintéző szerve. Az Elnökség két közgyűlés közti időszakban dönt minden olyan kérdésben, amely nem tartozik a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe. Döntéseiről, intézkedéseiről a következő közgyűlésen az Elnök köteles beszámolni. Az Elnökség a közgyűlésnek tartozik felelősséggel. Az Elnök az Egyesület vezetője, önállóan képviseli azt. Dönt és intézkedik minden olyan ügyben, amelyet a jogszabály, az Alapszabály, vagy a Közgyűlés nem utal más szerv hatáskörébe. Köteles a végzett munkájáról évente a Közgyűlésnek beszámolni. A Felügyelő Bizottság a közgyűlés által választott 3 főből áll: az elnök, és 2 fő felügyelő bizottsági tagból. Mindegyik tag egy-egy szféra képviselője. Évente legalább egyszer ülésezik, a HACCS pénzügyeit ellenőrzi. Az ülésekre rendszeres meghívott az egyesület könyvelője a munkaszervezet vezető és a HACCS pénzügyes munkatársa. Az ülések zártak. Az ülések előtt 8 nappal kimegy a meghívó a FEB tagoknak, illetve a az aktuális főkönyvi kivonat, amit átnéznek.

A Munkaszervezet munkáját az iroda vezetőjeként a Munkaszervezet vezető irányítja. A Munkaszervezet vezető megválasztásáról, illetve visszahívásáról az Elnök javaslata alapján az Elnökség dönt. A Munkaszervezet vezető felett az egyéb munkáltatói jogokat

az Elnök gyakorolja. A munkavállalók munkaviszonyának létesítését és megszüntetését a Munkaszervezet vezető látja el az Elnök egyetértésével. A munkáltatói jogkört felettük a Munkaszervezet vezető gyakorolja

*2. Az egyes szervezeti egységek, funkciók szerepének és felelősségi körének bemutatása az útmutató 10. mellékletében felsorolt feladatokat figyelembe véve.*

3333

Az Elnökség – amely az Egyesület a két közgyűlés közötti időszak általános hatáskörű végrehajtó és ügyintéző szerve - a közgyűlés által választott 5 főből áll. Az elnökség tagjai az elnök, valamint 4 elnökségi tag azon feltételek teljesülése mellett, hogy a közszféra, illetve a civil-üzleti szféra között a maximum 40 % minimum 60 % aránynak teljesülnie kell. Megbízatusuk öt évre szól, az elnökség tagjai tisztségviselők. Két elnökségi tag képviseli az üzleti szférát 40 százalékos arányban, további kettő a közszférát 40 százalékos arányban, valamint egy tag a civil szférát 20 százalékos arányban.

A Közgyűlés, amely az Egyesület legfőbb szerve, a tagok összességéből áll, mely jelenleg 125 fő. A Közgyűlésben is teljesül a 40-60 százalékos arány az alábbiak szerint; 44 önkormányzat képviseli a közszférát, melynek aránya 38,4 százalék, az üzleti szférából 40 fő 32,0 százalékkal és 36 fő a civil szférából 28,8 százalékos arányban. A Közgyűlés szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal ülésezik. Ezen kívül össze kell hívni a közgyűlést a tagság egyharmadának kérésére az ok és cél megjelölésével, valamint, ha a tisztségviselők bármelyike szükségesnek tartja, továbbá ha Bíróság elrendeli. A rendkívüli közgyűlést 30 napon belül kell összehívni, összehívására a rendes közgyűlésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A közgyűlés akkor határozatképes, ha azon a tagok több mint fele, tehát 50% + 1 fő személyesen vagy meghatalmazott útján jelen van.

3. *A pályázatok kiválasztásával és a HACCS működésével kapcsolatos döntéshozatali folyamatok bemutatása a KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontjának teljesítésével<sup>4</sup> (a folyamatra segíti a megértést).*

**Figyelem: Az 5.) pontot a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.**

4. *A helyi fejlesztési stratégia megvalósítását szolgáló humán erőforrás (képzettség, tapasztalat, készségek) bemutatása az elvégzendő feladatok tükrében.*

3434

A Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület részéről a tervezésben 3 munkatársa vesz részt, Elekes Zoltán munkaszervezet vezető, Vajda Eszter Vidékfejlesztési referens, Bene Szimonetta vidékfejlesztési referens. A tervezésben résztvevők az előző ciklusban szereztek tapasztalatot a Stratégia tervezésben, projekt koordinációban, pályázatok kezelésében és kommunikációban.

Az egyesület munkaszervezet az Irányító Hatóság által meghatározott, kötelező és választható feladatait határidőben ellátta, emellett számos más feladatot önként vállalva teljesített. Irodánk többek közt rendszeresen segítette a vidékfejlesztési felméréseket, melyek segítségével komplex projektek valósulhattak meg. Több alkalommal vettünk részt a helyi közösség életét színesítő, összetartozást erősítő hazai és nemzetközi rendezvényeken. Emellett területfejlesztést, vidékfejlesztést célzó együttműködésekben is aktív szerepet vállaltunk, aminek segítségével a megyei és a régiós kapcsolatok erősödtek a vidékfejlesztéssel foglalkozó szervezetek között.

Az Egyesület munkatársain kívül az Elnökség minden tagja aktívan részt vesz a tervezésben, valamint külsős tagként pályázat írókat és pályázókat vontunk be a fejlesztési stratégia véleményezésébe és ötleteikkel segítik az alapos stratégia kialakítását.

5. *A működés fizikai feltételeinek bemutatása*

Egy irodánk van Kaposvár belvárosában központi helyen. Célunk volt a könnyű megközelíthetőség, az MVH közelsége és az ingyenes parkolás lehetősége.

---

<sup>4</sup>KSK rendelet 34. cikk (3) b) pontja szerinti követelmény a „hátrányos megkülönböztetéstől mentes és átlátható kiválasztási eljárás és objektív kritériumok kidolgozása a műveletek kiválasztásához, amelyek elkerülik az összeférhetlenséget, biztosítják, hogy a kiválasztási döntések során a szavazatok legalább 50 %-át állami hatóságnak nem minősülő partnerek adják”

2008-2011 között 10 helyiséget bérelt az Egyesület, ami pazarlás volt. 2011-ben az elnökség és a vezetés leváltása után folyamatosan csökkentettük a bérelt helyiségek számát, költségét. Jelenleg négy helyiséggel rendelkezünk, egy konyhával, egy tárgyalóval, egy vezetői irodával és egy ügyintézői irodával. Minden alkalmazott rendelkezik egy asztallal és székekkel valamint számítógéppel, nyomtatóval és vonalkód olvasóval. Az irodában van egy központi nyomtató-szkenner és egy színes nyomtató. Az irodákban beléptető és tűzjelző rendszer működik.

6. *A működésre tervezett költségvetés szöveges alátámasztása.*

**Figyelem: A 8.) pontot a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.**

#### 8.4. Kommunikációs terv

*Ebben a fejezetben kell kifejteni a HACS kommunikációjára és a nyilvánosság tájékoztatására vonatkozó elképzeléseit. Többek között az alábbiakra javasolt kitérni:*

1. *a célcsoport(ok) meghatározása;*
2. *a kommunikációs eszközök, tevékenységek típusainak bemutatása, beleértve a pályázók és a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásának módját;*
3. *a HACS dokumentumaihoz és a HACS-ról szóló információkhoz való hozzáférés lehetőségeinek bemutatása, visszacsatolási lehetőségek, ezek kezelésének és dokumentációjának módja;*
4. *a kommunikációval kapcsolatos felelősségi körök és a humán kapacitás bemutatása;*
5. *a HFS-sel kapcsolatos kommunikációs tevékenységek ütemterve;*
6. *a kommunikációs tevékenység pénzügyi terve.*

#### 8.5. Monitoring és értékelési terv

*Ebben a fejezetben a HFS elvárt eredményeinek mérésére és a visszacsatolásra vonatkozó mechanizmusokat, a HACS szinten tervezett tevékenységeket fejtsék ki az alábbi kérdések mentén:*

1. *Az indikátorok definiálása a célok meghatározásánál és az intézkedés leírásoknál megtörtént. Ebben a fejezetben az adatok forrását, a begyűjtés módját és gyakoriságát adják meg mutatónként.*
2. *Hogyan és milyen gyakorisággal tervezik a monitoring adatok feldolgozását és a feldolgozásból származó információ visszacsatolását a HFS megvalósításába?*
3. *Milyen gyakorisággal és milyen módszerrel tervezi a HACS értékelni a saját teljesítményét (pl. forrás-felhasználás, animációs tevékenység eredményei, saját szervezeti és szakmai fejlődés, fenntarthatóság, egyéb célok teljesülése stb.)?*
4. *Hogyan történik a felülvizsgálatok és értékelések eredményének kommunikálása és terjesztése?*

**Figyelem: A 8.5 fejezetet a végleges HFS benyújtásához szükséges kidolgozni.**

## 9. Indikatív pénzügyi terv

### A HFS fejlesztési forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

		Forrás: EMVA LEADER 19.2 alintézkedés						
Ssz.	Az intézkedések megnevezése	2016	2017	2018	2019	2020	Összesen	%
1	Kulturális és szórakoztató rendezvények szervezése	26400	0	0	0	0	26400	5,22%
2	Helyi vállalkozások, őstermelők fejlesztésének elősegítése	100000	30000	10000	11725	0	151725	30,00%
3	Civil szervezetek szakmai fejlődésének elősegítése	70000	10000	11150	0	0	91150	18,02%
4	Térségi turisztikai szolgáltatások fejlesztésének elősegítése	70000	15000	16150	0	0	101150	20,00%
5	Falvak népességmegtartó erejének támogatása	100000	25325	0	0	0	125325	24,78%
6	Kisváros élhetőbbé tétele	10000	0	0	0	0	10000	1,98%
	Összesen	376400	80325	37300	11725	0	505750	100,00%

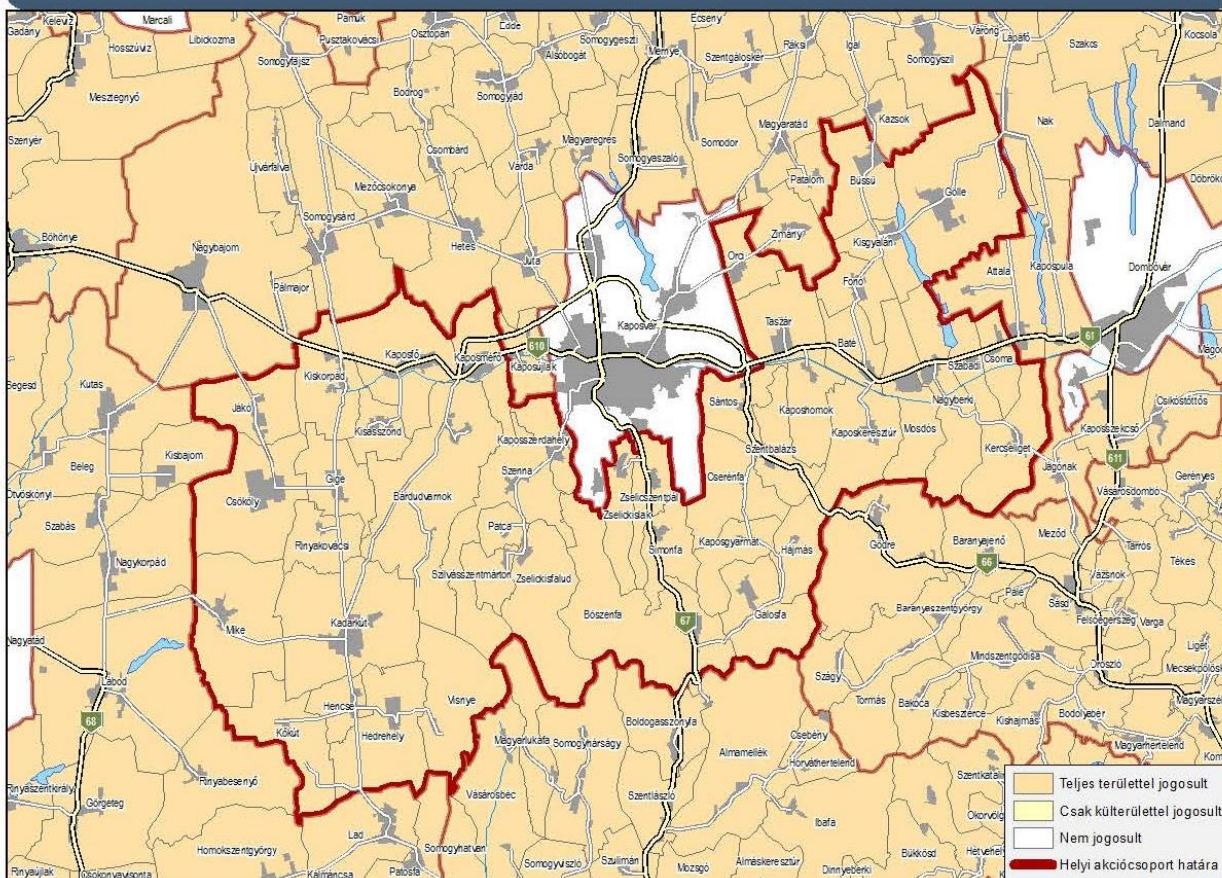
### A HACS működési és animációs forrásfelhasználásának ütemezése (millió Ft)

		Forrás: EMVA LEADER 19.4 alintézkedés					
		2016	2017	2018	2019	2020	Összesen
	Működési költségek	16000	24000	20000	18500	18000	96500
	Animációs költségek	1000	500	500	500	500	3000
	Egyéb tervezett bevételek <sup>5</sup>	2400	2400	2400	2400	2400	12000
	Összesen	14600	22100	18100	16600	16100	87500

<sup>5</sup> Pl. tagdíj, önkormányzati hozzájárulás stb.



### Zselici Lámpások Vidékfejlesztési Egyesület



A Helyi Akciócsoport területe: 792.08 km<sup>2</sup>

Teljes területtel jogosult települések száma: 44 db

Külterülettel jogosult települések száma: 0 db

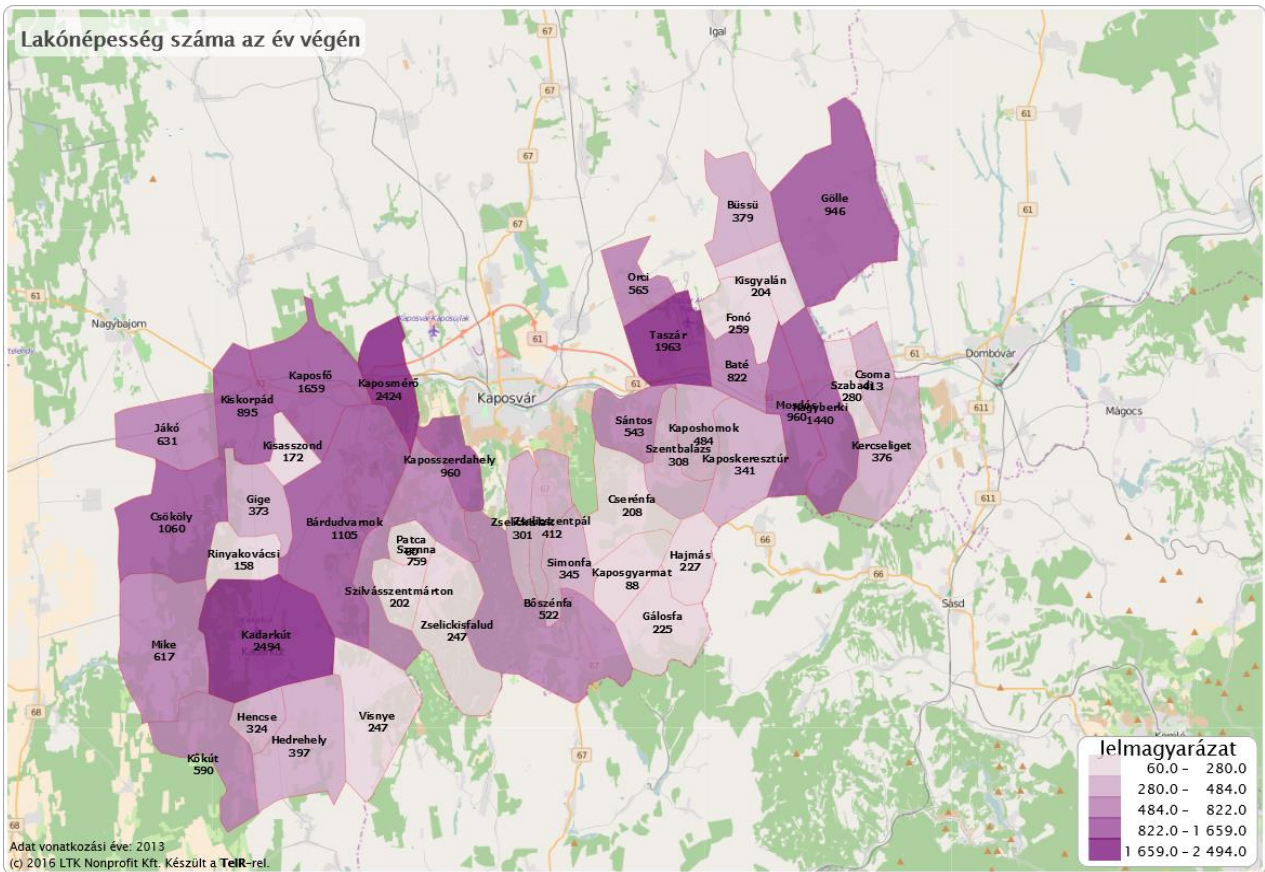
A támogatásra jogosult lakónépesség: 27985 fő

Regisztrált munkanélküliek száma településenként, valamint a roma lakosság aránya:

Település	Lakónépesség (fő)	Cigány etnikai kisebbség aránya (%)	Regisztrált munkanélküliek száma (fő)
Bárdudvarnok	1105	3,9	65
Baté	822	5,4	59
Bószénfa	522	1,7	22
Büssü	379	44	45
Cserénfa	208	1,5	15
Csoma	413	2,7	21
Csököly	1060	25	123
Fonó	259	6,5	27
Gálosfa	225	6,6	31
Gige	373	46,6	63
Göle	946	7,1	54
Hajmás	227	9,1	33
Hedrehely	397	5,3	91
Hencse	324	8	66
Jákó	631	9,5	50
Kadarkút	2494	5,3	254
Kaposfő	1659	8,5	38
Kaposgyarmat	88	0	8
Kaposhomok	484	14,5	74
Kaposkeresztúr	341	18,8	51
Kaposmérő	2424	3,8	115
Kaposszerdahely	960	6,8	57
Kercseliget	376	14	57
Kisasszond	172	11	12
Kisgyalán	204	7,4	10
Kiskorpád	895	6,9	61
Kőkút	590	14,5	85
Mike	617	7	99
Mosdós	960	6,4	56
Nagyberki	1440	7,2	86
Orci	565	0	26
Patca	60	0	2
Rinyakovácsi	158	34,5	25
Sántos	543	1,3	26
Simonfa	345	15,3	31
Szabadi	280	3,7	17
Szena	759	5	37
Szentbalázs	308	5,3	9
Szilvásszentmárton	202	15,3	20
Taszár	1963	1,5	103
Visnye	247	5	31
Zselickisfalud	247	7,7	26
Zselickislak	301	1,5	23
Zselicszentpál	412	0	24

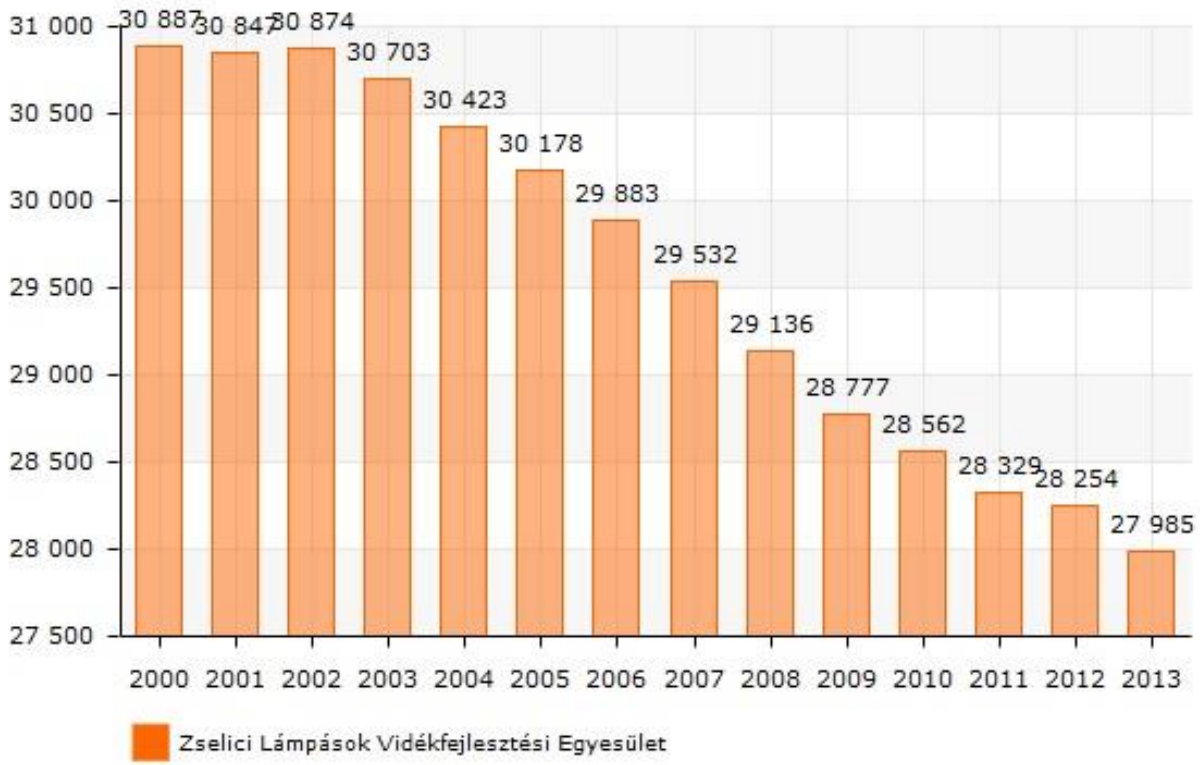
Forrás: TEIR



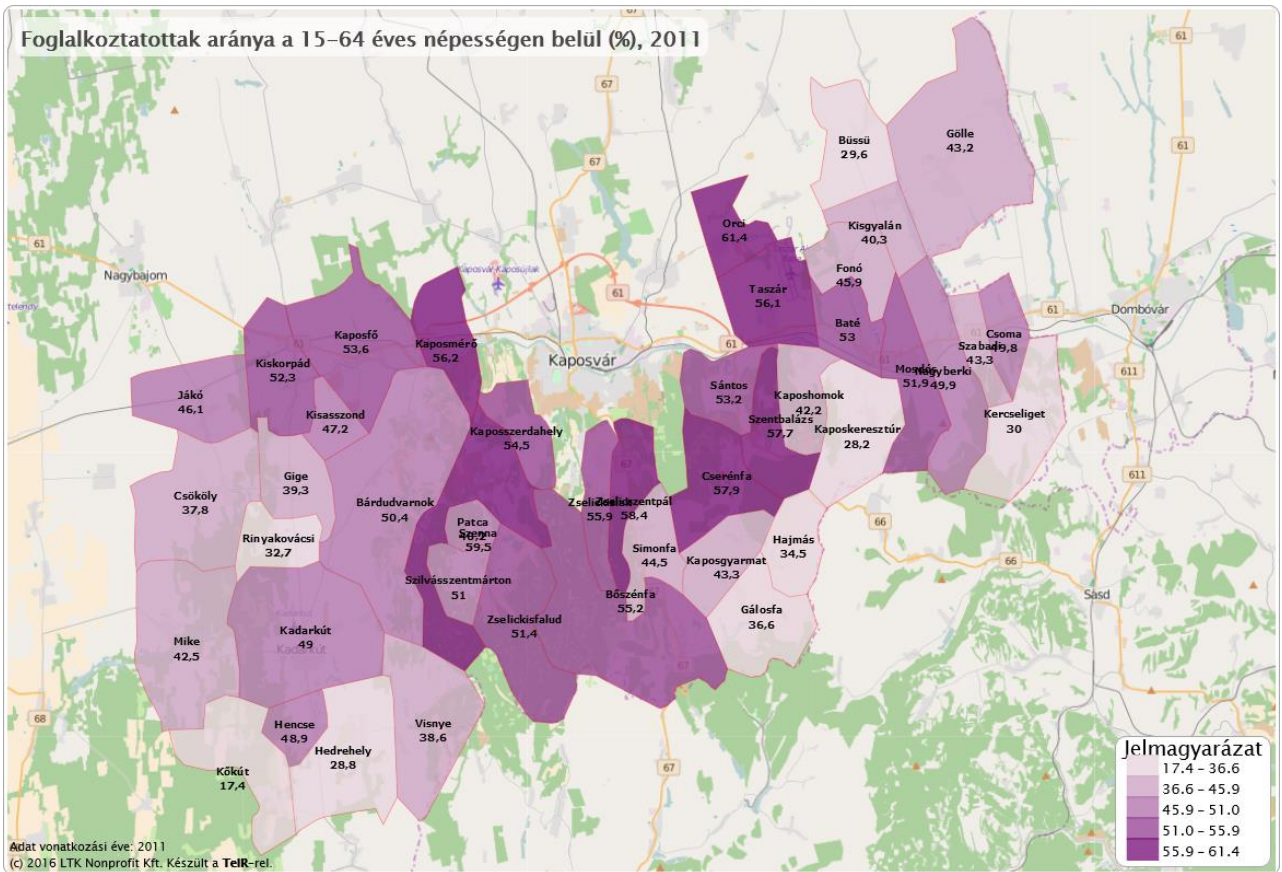


Forrás: TEIR

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



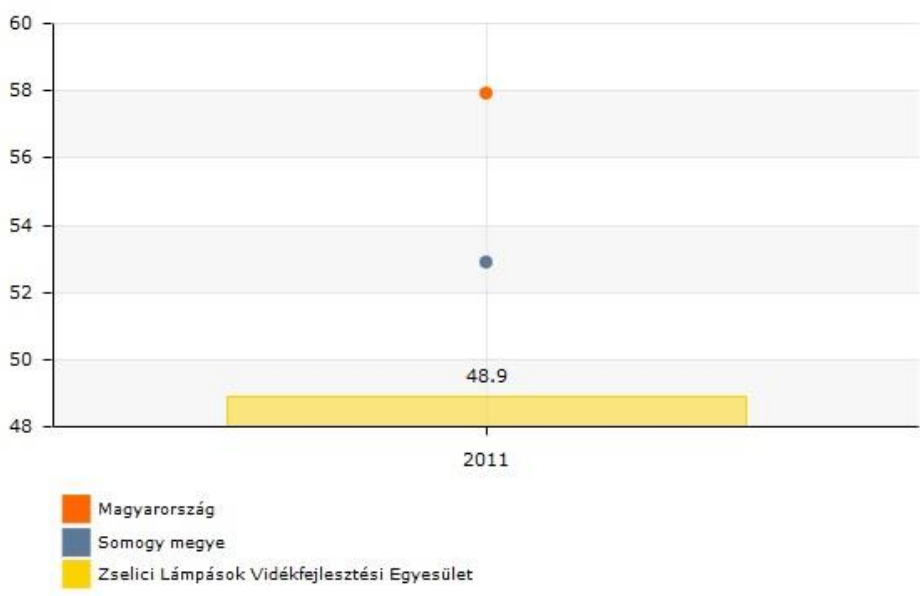
Forrás: TEIR



*Forrás: TEIR*

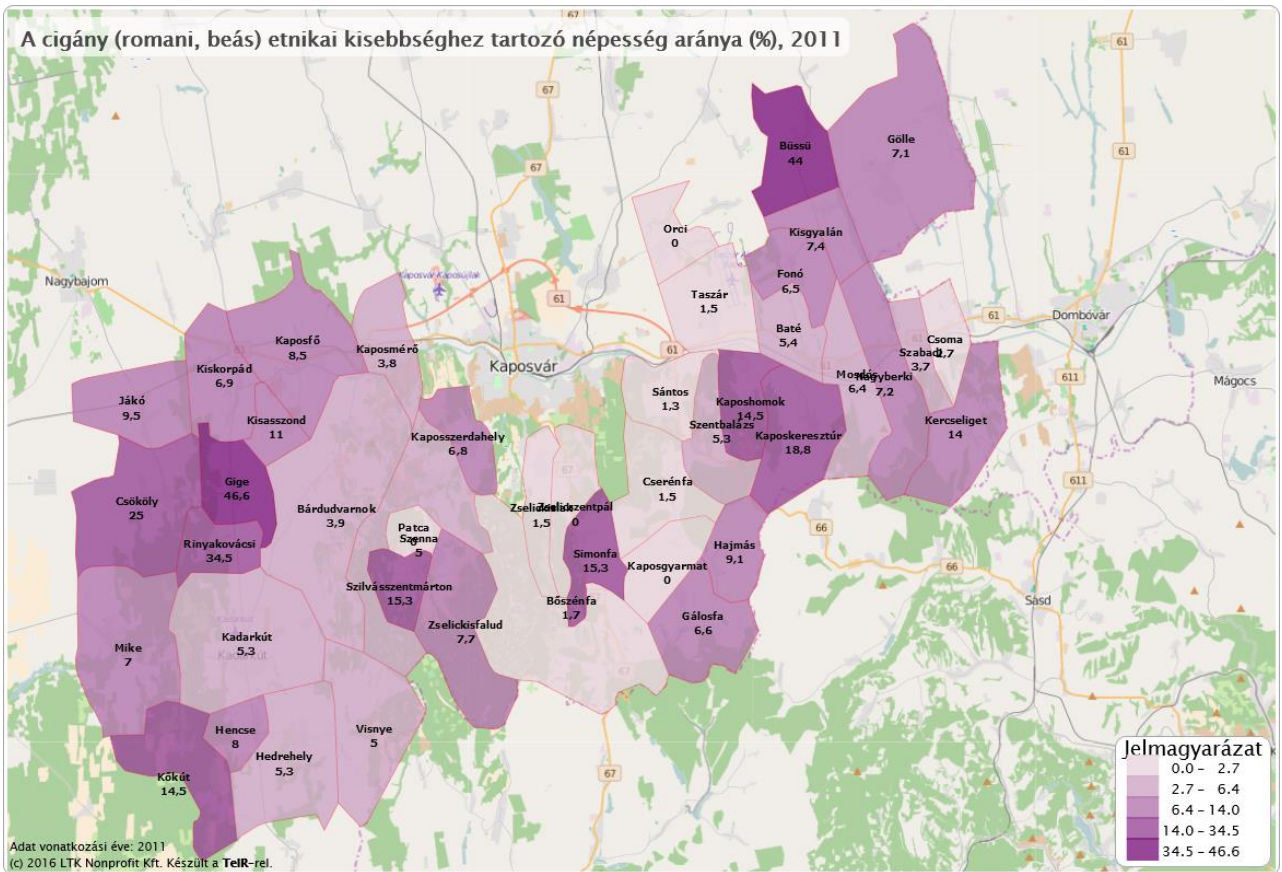
### Foglalkoztatottak aránya a 15–64 éves népességben belül (%), 2011

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



*Forrás: TEIR*



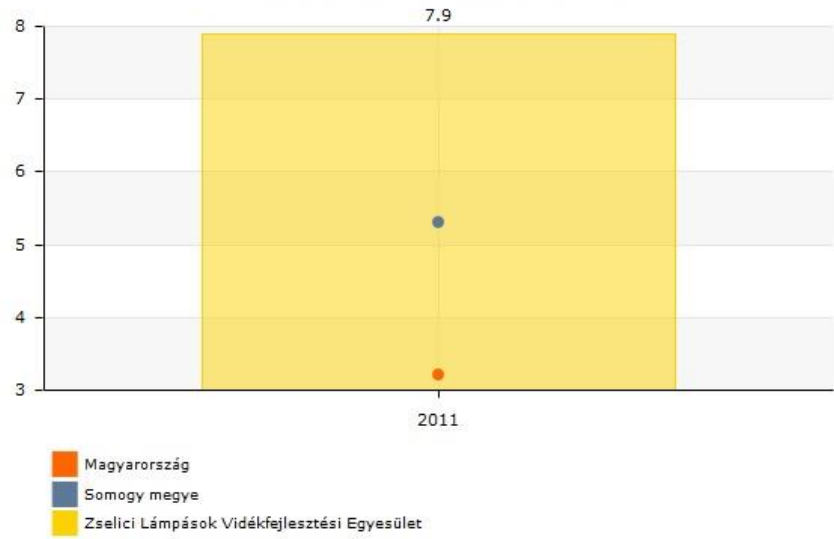


Forrás: TEIR

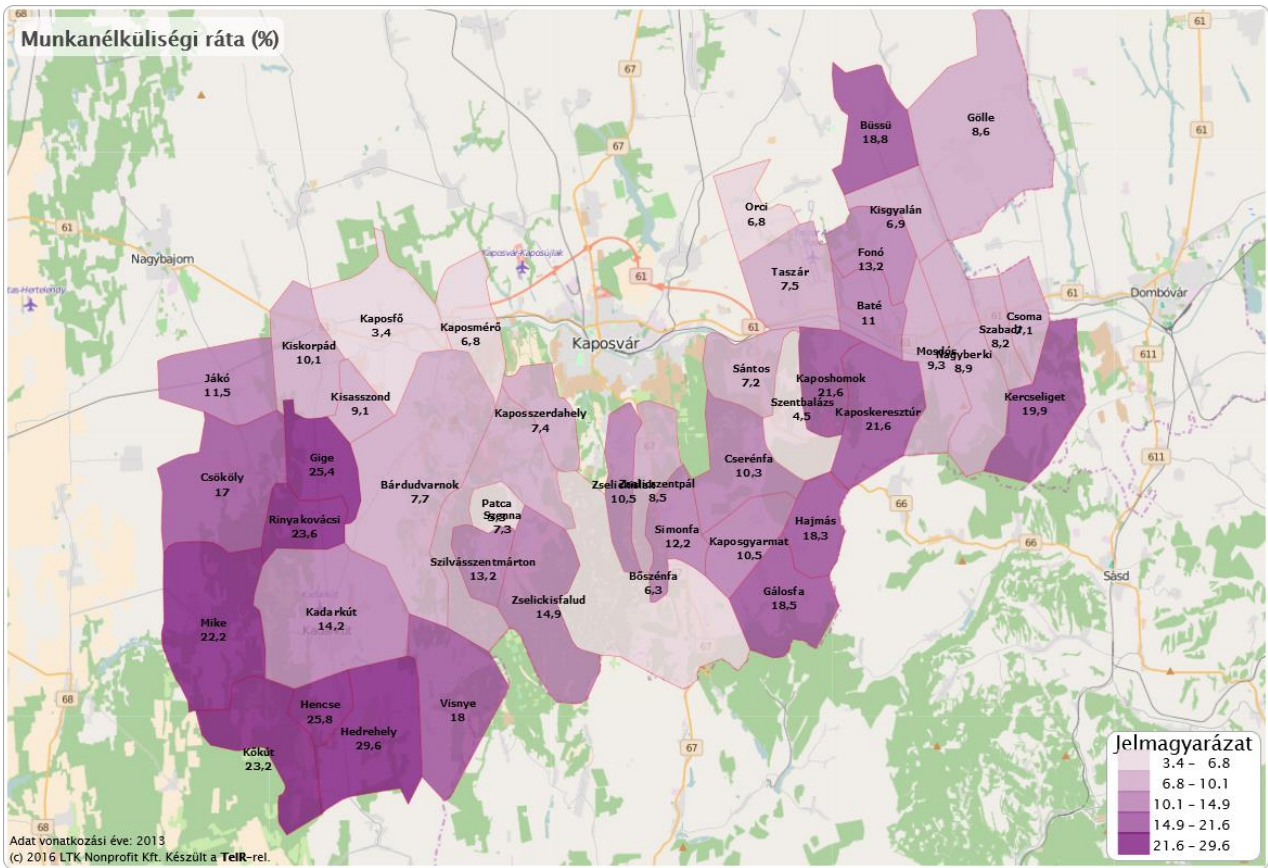
### A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%), 2011

A 2011-es népszámlálás során magukat cigány (románi, beás) etnikai kisebbséghez tartozónak vallók a lakosság százalékában.

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



Forrás: TEIR

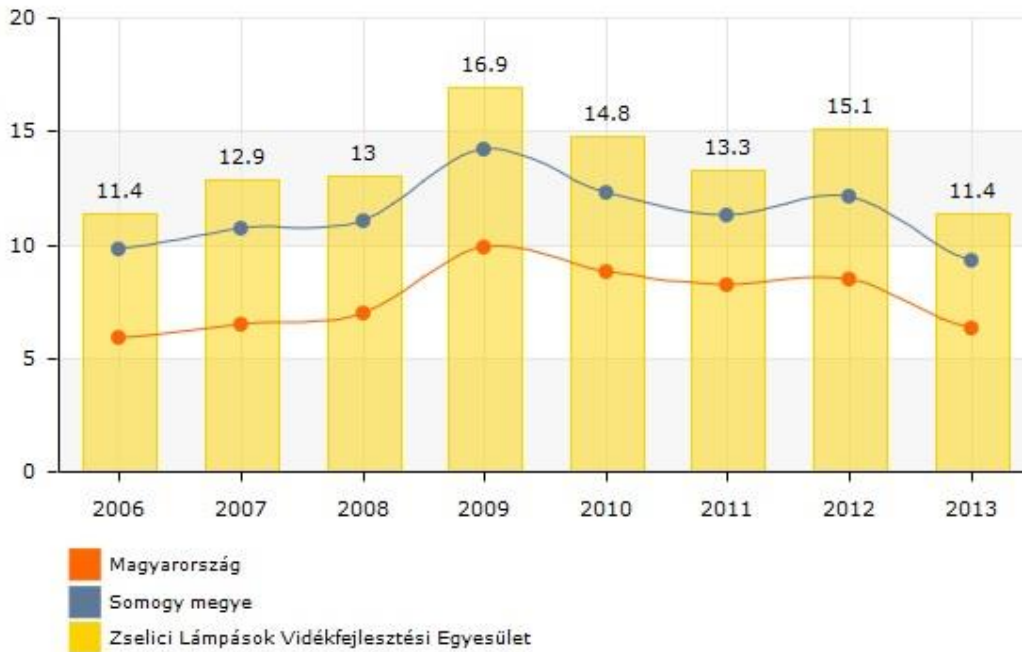


Forrás: TEIR

## Munkanélküliségi ráta (%)

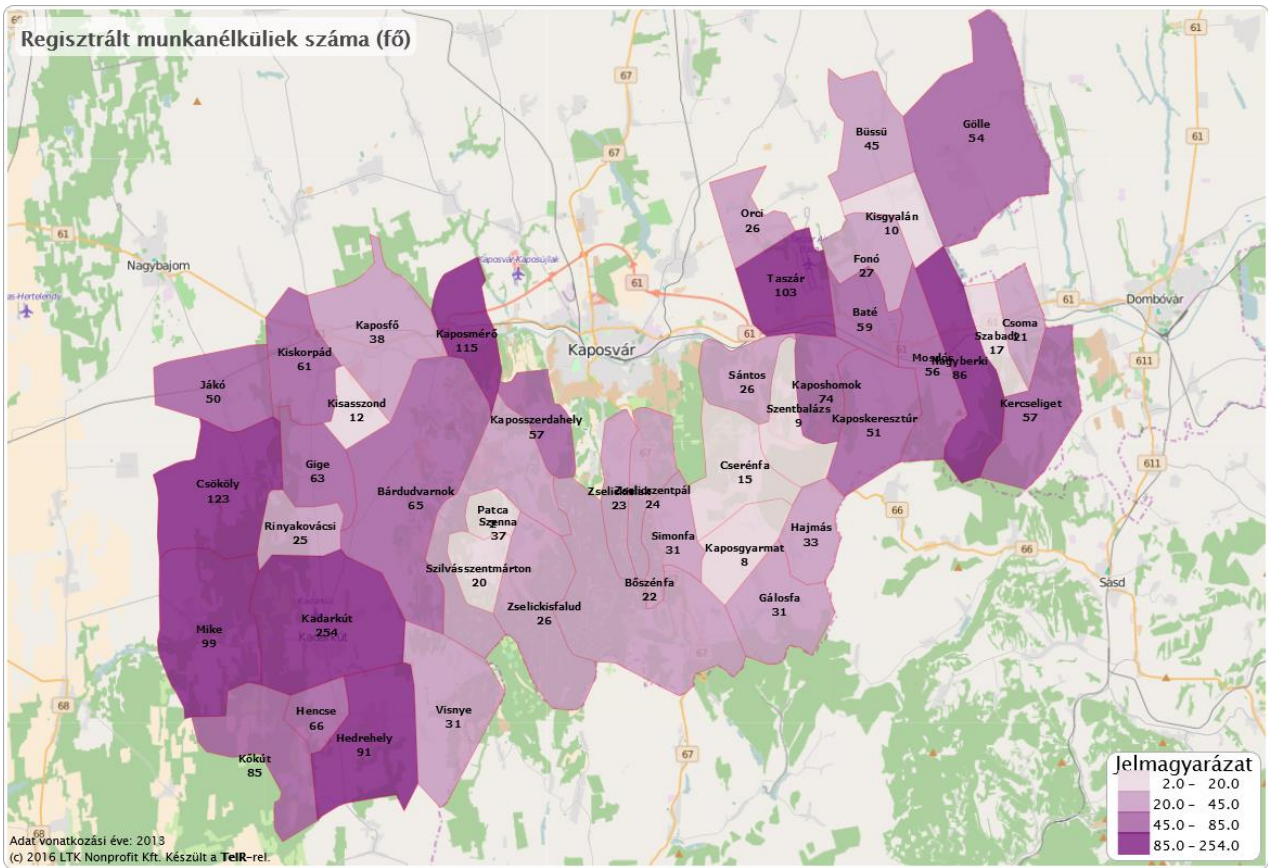
Regisztrált munkanélküliek száma száz 15–59 éves állandó lakosra.

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



Forrás: TEIR

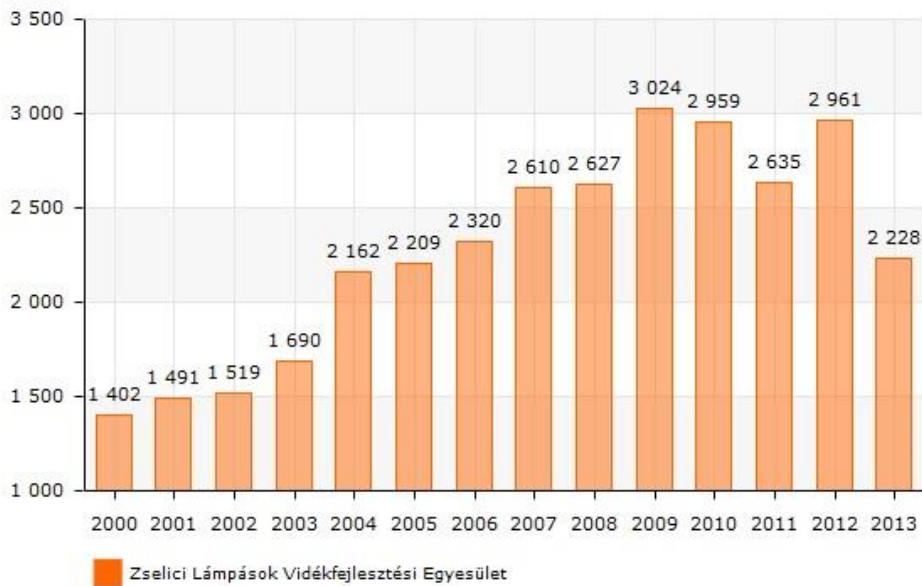




Forrás: TEIR

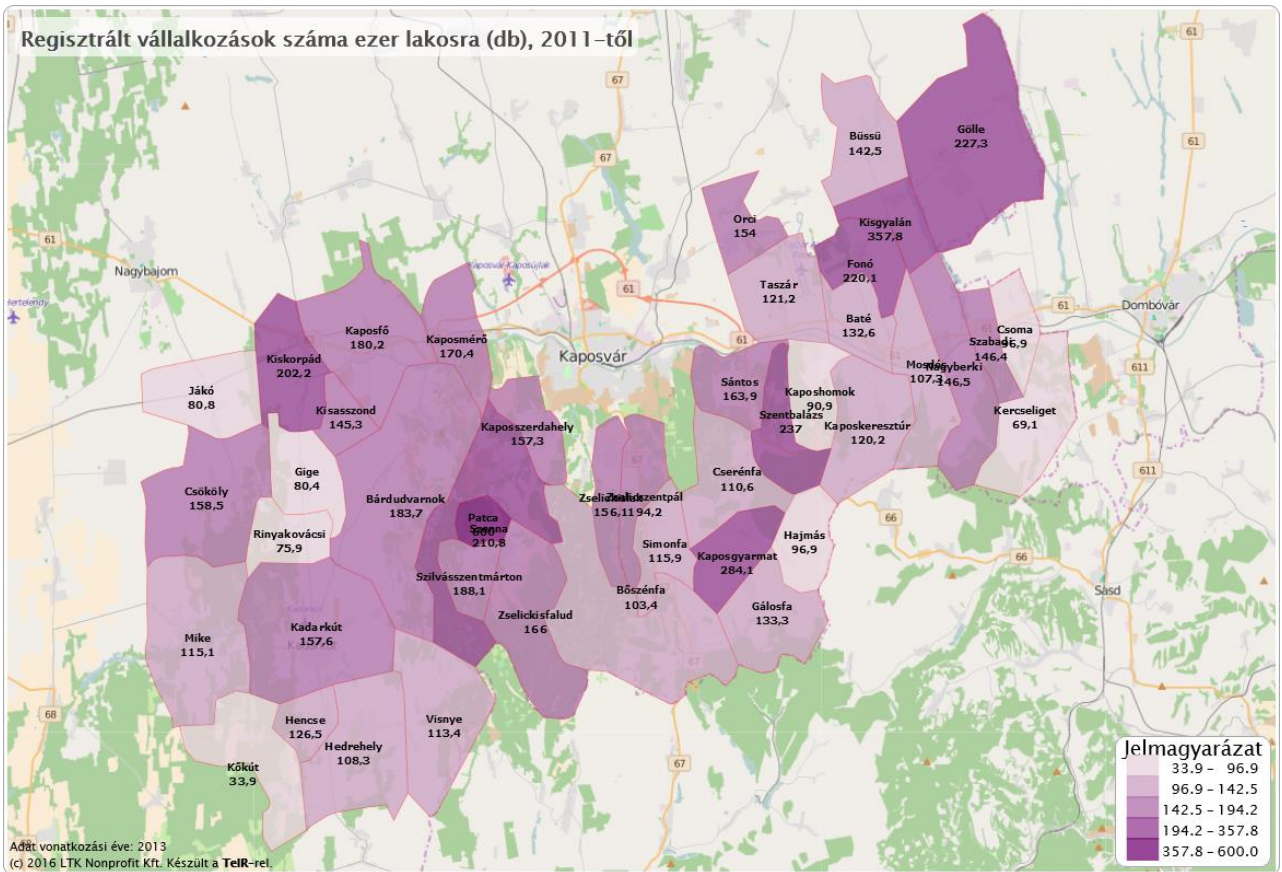
### Regisztrált munkanélküliek száma (fő)

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



Forrás: TEIR

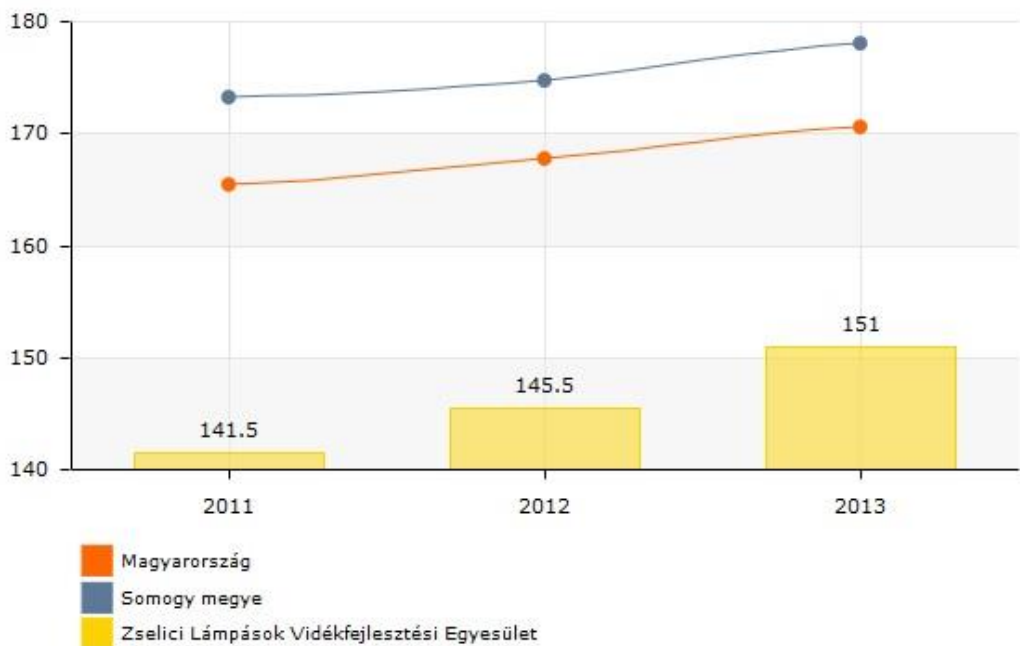




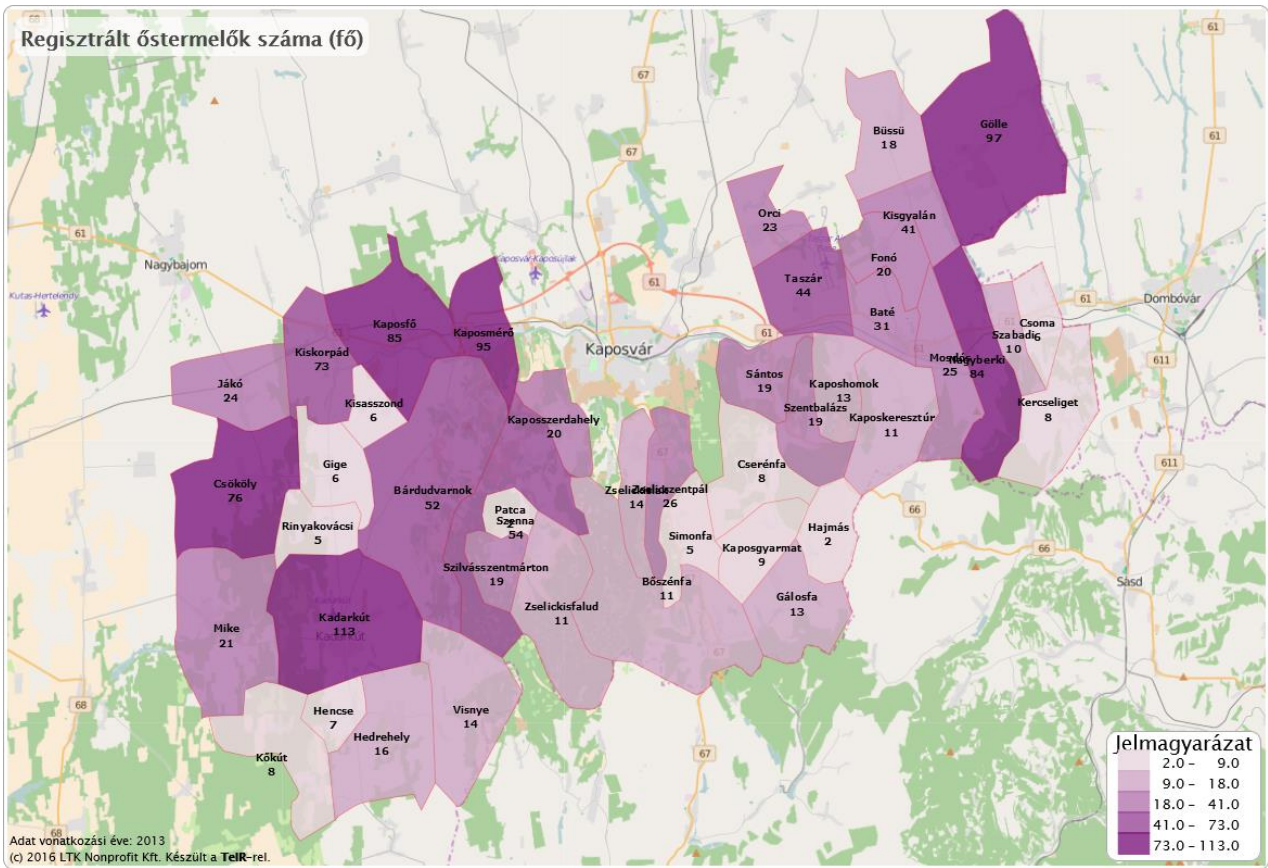
Forrás: TEIR

### Regisztrált vállalkozások száma ezer lakosra (db), 2011-től

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



Forrás: TEIR

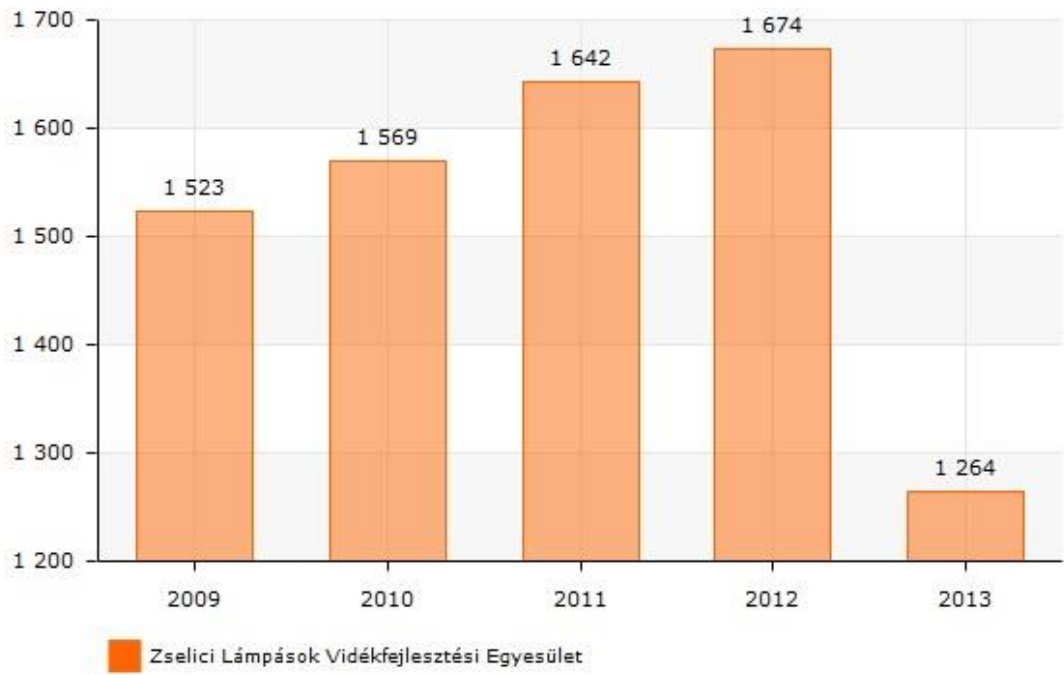


Forrás: TEIR

## Regisztrált őstermelők száma (fő)

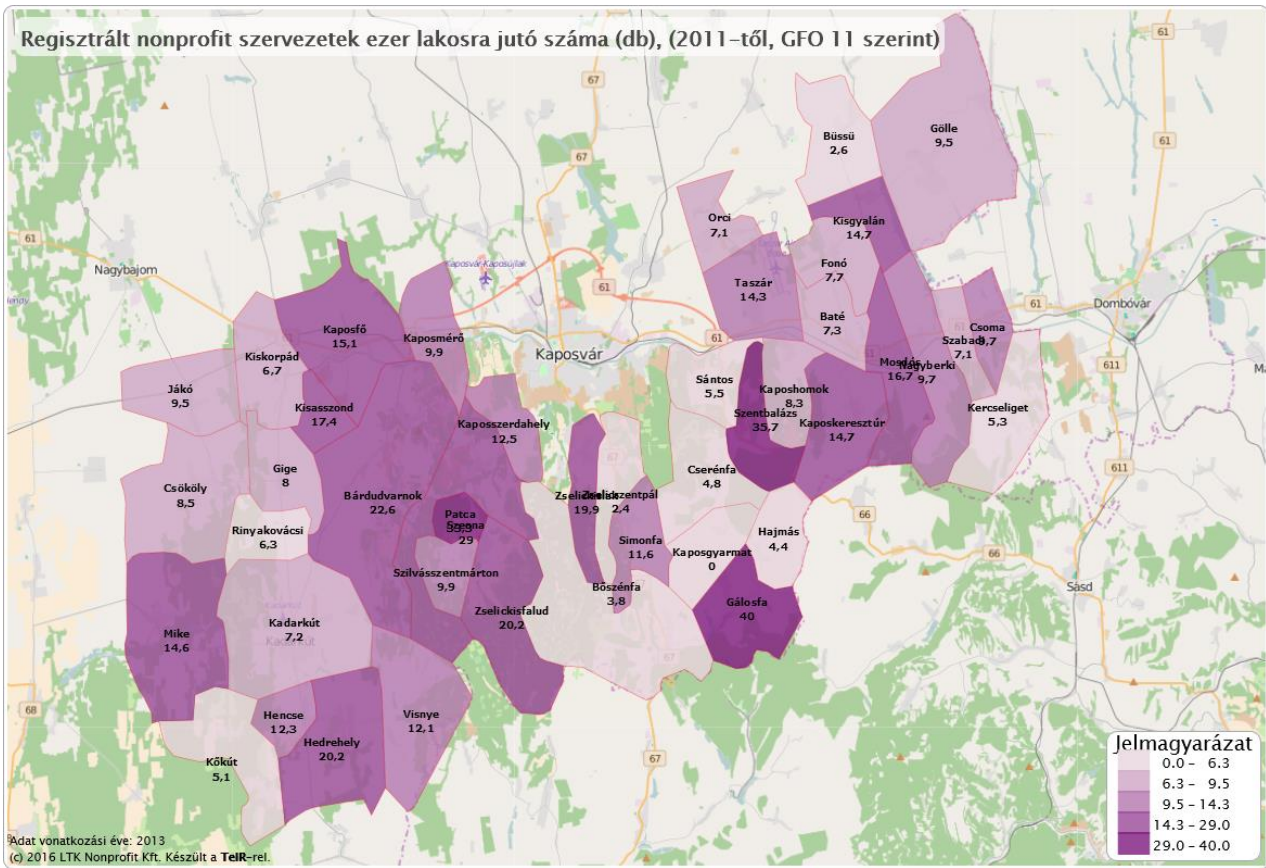
Mezőgazdasági őstermelői igazolvánnyal rendelkezők száma.

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



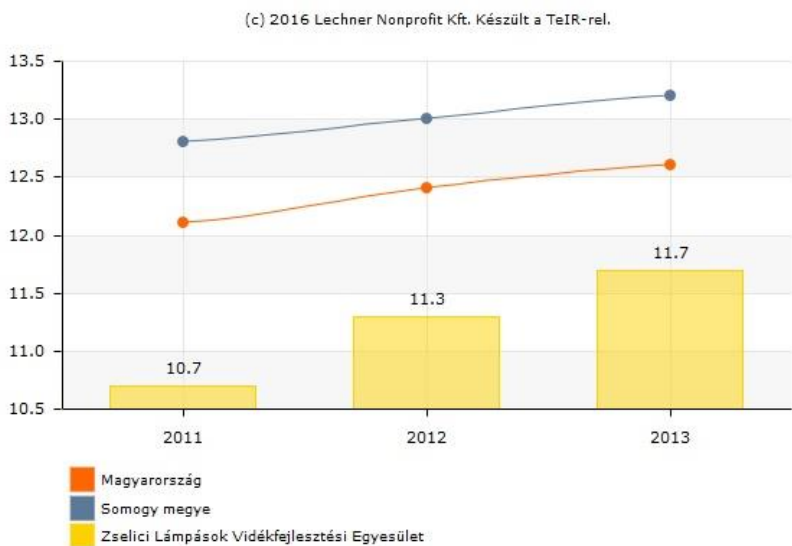
Forrás: TEIR





Forrás: TEIR

### Regisztrált nonprofit szervezetek ezer lakosra jutó száma (db), (2011-től, GFO 11 szerint)

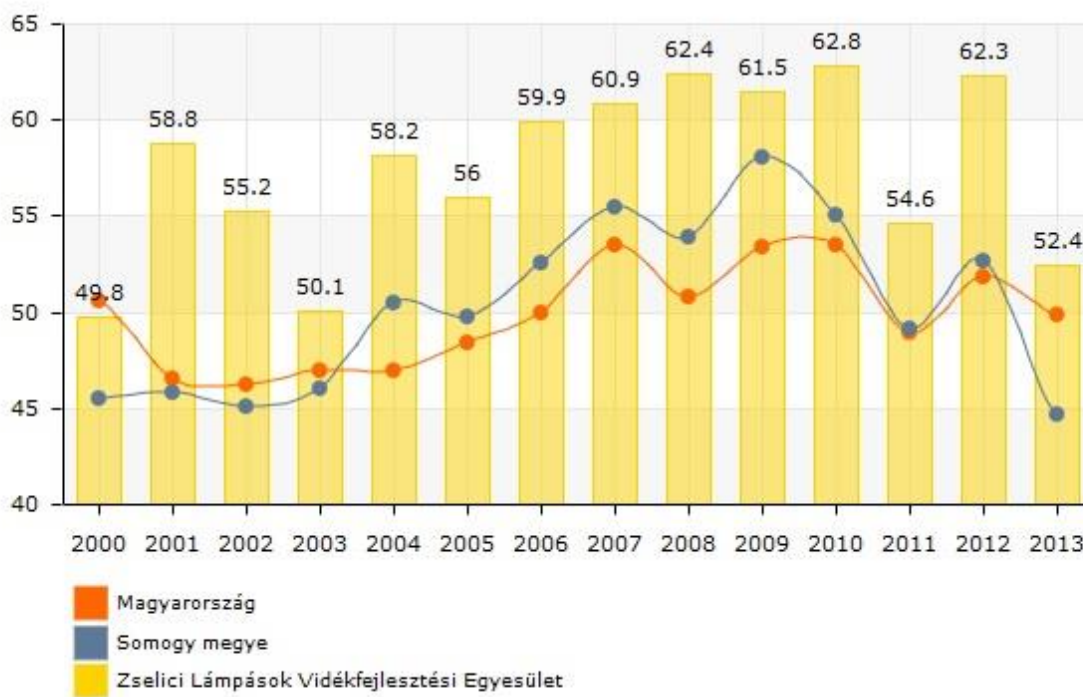


Forrás: TEIR

## Tartós munkanélküliek aránya (%)

180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek az összes munkanélküli százalékában.

(c) 2016 Lechner Nonprofit Kft. Készült a TeIR-rel.



Forrás: TEIR

